

«Ամերիարանկ» ՓԲԸ

**Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2025թ. երրորդ եռամսյակի համար**

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

**ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԱՐՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՄԱԳԱՐՓԱԿ ԽԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
30 սեպտեմբեր 2025թ.**

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնթ.	01/07/2025- 30/09/2025	01/01/2025- 30/09/2025	01/07/2024- 30/09/2024	01/01/2024- 30/09/2024
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	46,813,078	130,154,496	34,620,214	98,621,239
Այլ տոկոսային եկամուտներ	4	3,164,918	7,685,655	1,715,760	4,783,559
Տոկոսային ծախսեր	4	(18,903,893)	(51,389,852)	(12,698,356)	(35,739,446)
ԶՈՒՏ ՏՈԿՈՍԱԿՆԵՐԻ ԵԿԱՄՈՒՏ		31,074,103	86,450,299	23,637,618	67,665,352
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5	7,069,377	19,290,134	5,184,726	14,083,199
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	5	(2,091,904)	(5,240,849)	(1,009,910)	(2,503,768)
ՄԻՋՆՈՐԳՎՃԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԶՈՒՏ ԵԿԱՄՈՒՏ		4,977,473	14,049,285	4,174,816	11,579,431
Չուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	6	978,095	870,641	(141,103)	747,852
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	7	5,023,744	15,247,856	5,585,570	15,955,535
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային		122	4,355	-	201,708
Այլ գործառնական եկամուտներ	8	322,603	790,796	190,016	1,988,523
Այլ գործառնական ծախսեր	8	(3,767,288)	(9,620,303)	(2,402,437)	(6,559,092)
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		38,608,852	107,792,929	31,044,480	91,579,309
Չուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	9	(434,443)	(2,552,751)	(1,101,672)	(1,751,678)
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ ԱՐԺԵԶՐԿՄԱՆ ԿՈՐՈՒՄՏՆԵՐԻՔԻ ՀԵՏՈ		38,174,409	105,240,178	29,942,808	89,827,631
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(11,761,833)	(31,665,536)	(9,614,241)	(30,684,459)
Վարչական ծախսեր	10	(3,710,879)	(11,043,850)	(2,799,770)	(8,207,219)
ԾԱՀՈՒՅԹ ՄԻՆԶԻ ԾԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՈՒՄԸ		22,701,697	62,530,792	17,528,797	50,935,953
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(4,180,600)	(11,484,370)	(3,188,139)	(9,296,783)
ԾԱՀՈՒՅԹ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ԾՐԱՅՆԻ ՀԱՄԱՐ		18,521,097	51,046,422	14,340,658	41,639,170

ԱՅԼ ՀԱՄԱԳԱՐՓԱԿ ԽԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ԾՐԱՅՆԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՆՑ ԾԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ		302,245	451,250	172,993	695,807
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		302,345	454,821	172,993	861,208
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար		(100)	(3,571)	-	(165,401)
ԱՅԼ ՀԱՄԱԳԱՐՓԱԿ ԽԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ԾՐԱՅՆԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՆՑ ԾԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ		302,245	451,250	172,993	695,807
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀԱՄԱԳԱՐՓԱԿ ԽԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆ ԾՐԱՅՆԻ ՀԱՄԱՐ		18,823,342	51,497,672	14,513,651	42,334,977
ՄԵԿ ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԻՆ ԲԱԺԻՆ ԸՆԿՆՈՂ ԾԱՀՈՒՅԹ					
Բազային	26	-	435.80	-	355.83
Նոսրացված	26	-	435.80	-	355.83

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.25թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ
30 սեպտեմբեր 2025թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Մարգարյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնթ.	30/09/25	31/12/2024 (ստուգված)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	171,535,769	198,947,225
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձույակտորներ		-	31,351
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	13	29,708,681	30,112,453
- Բանկի կողմից պահվող		28,703,944	26,271,864
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		1,004,737	3,840,589
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13	19,398,193	19,457,310
- Բանկի կողմից պահվող		17,904,290	12,719,759
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		1,493,903	6,737,551
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13	157,244,707	154,904,377
- Բանկի կողմից պահվող		78,975,550	116,758,955
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		78,269,157	38,145,422
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	14	101,121,301	85,290,615
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	15	30,577,470	28,760,592
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	16	1,543,043,650	1,309,937,917
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	24,115,528	20,211,084
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	18	10,882,627	10,977,803
Հետաձգված հարկային ակտիվ	11	559,395	1,995,423
Այլ ակտիվներ	19	27,069,751	21,881,690
Ընդամենը ակտիվներ		2,115,257,072	1,882,507,840
Պարտավորություններ			
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	13	145,248	487,082
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	89,087,204	68,619,504
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	25	77,019,331	45,064,852
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21	1,249,740,943	1,122,212,988
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	22	170,988,023	163,153,204
Այլ փոխառություններ	23	135,345,139	135,933,377
Ստորադաս փոխառություններ	23	36,938,333	27,996,197
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	11	7,242,175	9,344,009
Փոխառվածության հանձնառությունների գծով պահուստ		807,573	236,484
Վարձակալության գծով պարտավորություն	18	12,990,054	12,839,765
Այլ պարտավորություններ	24	27,167,078	40,332,079
Ընդամենը պարտավորություններ		1,807,471,101	1,626,219,541
Կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	26	54,466,380	54,466,380
Էմիսիոն եկամուտ		274,861	274,861
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		11,305	(439,945)
Չբաշխված շահույթ		253,033,425	201,987,003
Ընդամենը կապիտալ		307,785,971	256,288,299
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		2,115,257,072	1,882,507,840

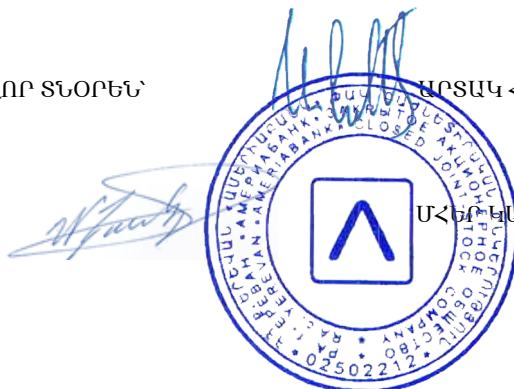
Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.25թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԴՊԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

ԱՀՆԵՐԿԱՆ ԳԱԼՅԱՆ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
30 սեպտեմբեր 2025թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Մարգարյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Զբաղյալ շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2024թ.	54,466,380	274,861	(911,573)	141,957,667	195,787,335
Շահույթ ժամանակահատվածի համար	-	-	-	41,639,170	41,639,170
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	695,807	-	695,807
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	695,807	41,639,170	42,334,977
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբեր 2024թ.	54,466,380	274,861	(215,766)	183,596,837	238,122,312
Ընթացիկ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2025թ.	54,466,380	274,861	(439,945)	201,987,003	256,288,299
Շահույթ ժամանակահատվածի համար	-	-	-	51,046,422	51,046,422
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	451,250	-	451,250
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	451,250	51,046,422	51,497,672
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբեր 2025թ.	54,466,380	274,861	11,305	253,033,425	307,785,971

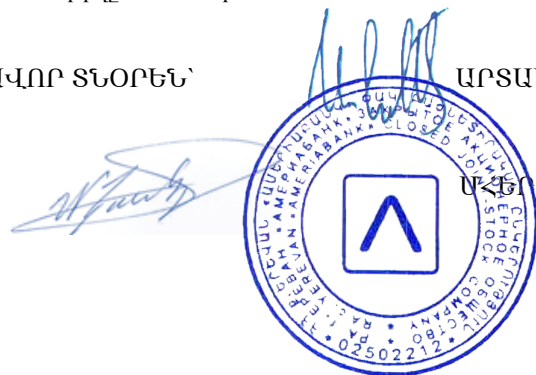
Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.25թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

ԱՀԵՆ ԿԱՆԴԱԼՅԱՆ

**ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԱՐՎԱԾ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
30 սեպտեմբեր 2025թ.**

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

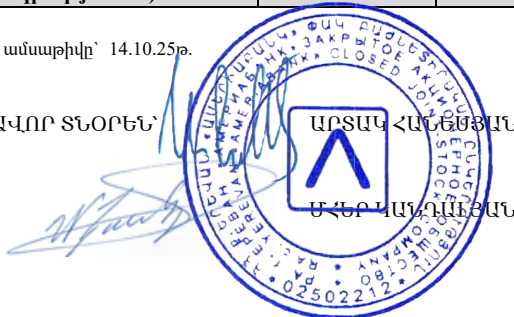
(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	01/01/2025- 30/09/2025	01/01/2024- 30/09/2024
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	x	x
Ստացված տոկոսներ	135,741,236	102,454,839
Վճարված տոկոսներ	(45,703,591)	(32,997,802)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	19,290,134	14,083,199
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(5,240,849)	(2,503,768)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	1,424,216	788,285
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնականություններից	14,565,364	16,236,414
Այլ գործառնական վճարումներ	(8,873,829)	(4,570,569)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին	(39,711,343)	(31,955,221)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(6,130,072)	(4,432,838)
Գործառնական ակտիվների (ավելացում)/նվազում		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,125,891	(3,629,327)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	(15,634,168)	9,969,872
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(1,907,831)	(7,874,541)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(232,802,976)	(165,183,870)
Այլ ակտիվներ	(5,318,103)	841,270
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(1,685,304)	(114,487)
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	19,920,081	10,534,736
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	31,874,847	14,196,387
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	128,060,462	83,762,456
Այլ պարտավորություններ	(5,151,371)	(713,973)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը	(16,157,208)	(1,108,938)
Վճարված շահութահարկ	(12,249,047)	(11,067,220)
Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	(28,406,256)	(12,176,158)
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(7,755,423)	(5,819,327)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	926,981	1,505,122
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	(4,241,321)	(8,949,026)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	(11,069,762)	(13,263,231)
Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Վարձակալություն գծով պարտավորությունների մարում	(1,901,993)	(1,839,550)
Չուտ մուտքեր այլ փոխառություններից	5,512,443	(18,428,934)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	8,867,092	48,227,159
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	12,477,542	27,958,675
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(444,956)	(5,790,990)
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	625	(215)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ նվազում	(27,442,807)	(3,271,919)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում (Ծանոթագրություն 12)	198,978,576	133,374,395
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում (Ծանոթագրություն 12)	171,535,769	130,102,476

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.25թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱԾՎԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայնեարտբանկ» ՓԲԸ) (Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերեց «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունը՝ գնելով Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունը վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ): 2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

2015-2020թթ. «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) իր բաժնետոմսերի մի մասը վաճառել է Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկին (ՎՋԵԲ), Ասիական զարգացման բանկին (ԱՋԲ), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությանը և «ԱՖԷյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.: 2020թ. հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) վերանվանվել է «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ):

2021-2023թթ. ընթացքում Բանկը թողարկել է լրացուցիչ 298 բաժնետոմսեր, որոնք ձեռք են բերվել «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերության կողմից՝ 288,996 հազար դրամով: 2024թ. ապրիլի 3-ին «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուպ» ՀՍՊԸ և «ՋիԷսՍի Բենք օֆ Ջորջիա» ԲԸ ձեռք են բերել Բանկի բաժնետոմսերի 90%-ը:

Ստորև ներկայացված է Բանկի բաժնետերերի կազմը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30/09/2025	31/12/2024
«Լայրն Ֆայնենս Գրուպ» ընկերություն	60.00%	60.00%
«ՋիԷսՍի Բենք օֆ Ջորջիա» ընկերություն	30.00%	30.00%
Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ (ՎՋԵԲ)	10.00%	10.00%
	100.00%	100.00%

2025թ. փետրվարի 6-ին «Բենք օֆ Ջորջիա Գրուպ» ՀՍՊԸ-ն հայտարարել է, որ վերանվանվել է «Լայրն Ֆայնենս Գրուպ» ՀՍՊԸ-ի:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խմբի մայր ընկերությունն է «Լայրն Ֆայնենս Գրուպ» ՀՍՊԸ -ն: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի վերջնական հսկող կողմ:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի և երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանում:

Բանկն ունի 27 մասնաճյուղ (2024թ-ին՝ 25 մասնաճյուղ), որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան փ. 2:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմել է 2,272 (2024թ-ին՝ 2,036):

2023 թվականի ապրիլի 21-ի և 2023 թվականի ապրիլի 28-ին համապատասխանաբար Բանկի կողմից հիմնադրվեցին «Ինվիա» ՓԲԸ-ն և «Դինո» ՓԲԸ-ն ՀՀ օրենսդրության համապատասխան: Ընկերությունների միակ սեփականատերը հանդիսանում է Բանկը: Ընկերությունների հիմնական գործունեություն են համարվում իրավախորհրդատվական և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ծառայությունների մատուցումը: Ընկերությունները հանդիսանում են Բանկի դուստր ընկերություններ (միասին՝ «Խումբ») և նրանց ֆինանսական տվյալները ներառվել են այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ և միտված են բարելավման վերջին տարիների ընթացքում:

Հայաստանի և Ադրբեջանի միջև երկարատև ռազմական հակամարտությունից հետո 2023թ. սեպտեմբերին Ադրբեջանը լիակատար վերահսկողության տակ վերցրեց Լեռնային Ղարաբաղի տարածաշրջանը: Երկու երկրների միջև խաղաղ բանակցությունները և սահմանազատման գործընթացը դեռ ընթացքի մեջ են: Մինչդեռ Ռուսաստանի և Ուկրաինայի միջև շարունակվող հակամարտությունը շարունակում է անորոշություն ստեղծել բիզնես միջավայրում:

Վերջին տարիներին Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է համաշխարհային տնտեսական ցնցումներին և կարողացել է գրանցել տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ 2022-2023թթ. մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխվելու և դրամական փոխանցումների նշանակալի աճի շնորհիվ: 2024թ-ին տնտեսական ակտիվության բարձր մակարդակը, մասնավորապես արտաքին առևտրաշրջանառության արագ աճը, շարունակեցին նպաստել այդ աճին: Նշված գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 5.9% աճի 2024թ-ին: Չնայած որ Հայաստանի տնտեսական աճը դանդաղեց 2025 թվականի սկզբին՝ պայմանավորված նախորդ տարիների շարժիչ ուժերի որոշակի չեզոքացմամբ, այնուամենայնիվ, երկրորդ եռամսյակից սկսած՝ աճի տեմպերը նորից վերականգնվել են՝ պայմանավորված արդյունաբերական ոլորտի անկման մեղմմամբ և ծառայությունների, շինարարության և գյուղատնտեսության ոլորտներում կայուն աճով: Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) ուսումնասիրության համաձայն՝ տնտեսության վերականգնումը կշարունակվի, թեպետ ավելի դանդաղ տեմպերով: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նպատակ ունի խթանել արտահանմանը միտված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների միջոցով:

2024թ. օգոստոսի 23-ին «Standard & Poor's» վարկանիշային գործակալությունը վերահաստատել է Հայաստանին շնորհված BB- վարկանիշ՝ կայուն հեռանկարով: Նմանապես, 2025թ. հուլիսի 18-ին «Fitch» վարկանիշային գործակալությունը վերահաստատել է Հայաստանին շնորհված BB- վարկանիշը՝ կայուն հեռանկարով:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(զ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի և վերջինիս դուստր ընկերությունների ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Խմբի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 382.52 դրամ և 396.56 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 449.38 դրամ և 413.89 դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՄ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3(ե)(i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. ընտրել մոդել ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելու համար, որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 27(գ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 32:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

Խումբը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Խմբի անդամ ընկերությունների կողմից:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԸ-ում պահվող մնացորդներն, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույթ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույթն այն դրույթն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույթը հաշվարկելիս Խումբը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույթ՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու համար: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ոչ ածանցյալ պարտքային ֆինանսական գործիքների և ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4 (գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Խումբը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Խումբը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապահանջվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Խումբը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, տոկոսային եկամտաբերության որոշակի մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Խմբի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Խմբի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Խումբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Խմբի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Խումբն ունի հաստատուն տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Խումբը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Խումբն այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Խմբի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետզնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Խումբը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Խումբը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Խումբը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Երբ ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում փոխվում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքը, Խումբը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումը պահանջում է պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները.

- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխման ուղղակի հետևանք և
- պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին, այսինքն՝ անմիջապես նախքան փոփոխությունը գործող հիմքին:

Եթե ի լրումն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունների կատարվում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության այլ փոփոխություններ, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Այնուհետև Խումբը լրացուցիչ փոփոխությունների նկատմամբ կիրառում է պայմանների փոփոխման հաշվառմանը վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության դրույթները:

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Խումբը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Խմբի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Խումբն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Խումբը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Խումբը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Խումբն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացվաժ արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապանանաչմանը, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրոյքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպէս վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրոյքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործվաժ սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրոյքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխոյթան պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացաժ կրաժ ծախսում կամ վճար կամ ստացվաժ վճար ճշգրտում է վերափոխվաժ ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխվաժ ֆինանսական ակտիվի մնացաժ ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարոյթոյնների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպէս արդյունավետ տոկոսադրոյքով հաշվարկվաժ տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրոյքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորոյթուն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Խումբը հաշվառում է տոկոսադրոյքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրոյքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրոյքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրոյքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորոյթուններ

Խումբն ապանանաչում է ֆինանսական պարտավորոյթունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխվաժ պարտավորոյթան դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխվաժ պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորոյթուն իրական արժեքով: Մարվաժ ֆինանսական պարտավորոյթան և վերափոխվաժ պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորոյթան հաշվեկշռային արժեքների տարբերոյթունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարվաժ հատուցումը ներառում է փոխանցվաժ ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայոյթան դեպքում) և ստանձնաժ պարտավորոյթունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխվաժ ֆինանսական պարտավորոյթունը:

Խումբն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցոյթունը: Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորոյթան արժոյթի փոփոխոյթուն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխոյթուն,
- փոխարկման հնարավորոյթան ներառում,
- ֆինանսական պարտավորոյթան ստորադասոյթան փոփոխոյթուն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչվաժ ներկա արժեքը, ներառյալ վճարվաժ վճարները զուտ ստացվաժ վճարներով և զեղչվաժ սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրոյքով, նվազագոյնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորոյթան մնացաժ դրամական հոսքերի զեղչվաժ ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորոյթան վերափոխումը չի բավարարում ապանանաչման պայմանները, պարտավորոյթան ամորտիզացվաժ արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով վերափոխվաժ դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրոյքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրոյքով ֆինանսական պարտավորոյթունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործվաժ սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրոյքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացաժ կրաժ ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպէս պարտավորոյթան հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխվաժ ֆինանսական պարտավորոյթան մնացողային ժամանակահատվաժում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրոյքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 27 (գ):

Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- գուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Խումբը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի անել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 27 (գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն անել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Խմբին հասանելիք դրամական հոսքերի և Խմբի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*՝ որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Խմբին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Խումբն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Խումբն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 27 (գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապահանջելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապահանջմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 27 (գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապահանջման ժամանակ: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապահանջման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Խմբի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Խումբն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Դա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *անդրտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ օգտագործված բաղադրիչ, և Խումբը չի կարող նույնակախանացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին*՝ Խումբը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ*՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Խումբը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Խմբի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Խումբը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Խումբը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելավճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Խումբը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Խումբը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Խումբը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքերը և ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում:

(ե) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Խմբից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դերիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Խումբը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(թ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վանառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքերը: Ձեռքբերման և վերավանառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վանառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վանառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահարածիններ

Ծահարածիններ հայտարարելու և վճարելու Խմբի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահարածիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ի) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Խումբը ներկայացնում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթի վերաբերյալ տվյալներ իր սովորական բաժնետոմսերի համար: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը բաժանելով այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը որոշվում է ճշգրտելով Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի կշռված միջին թվը՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով՝ բոլոր նոսրացնող պատենցիալ սովորական բաժնետոմսերի ազդեցությունը հաշվի առնելու համար, որոնք իրենցից ներկայացնում են աշխատակիցներին տրամադրված փոխարկելի պարտատոմսերը և բաժնետոմսերի օպցիոնները:

(լ) Հարկում

Ծահույթահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ծահույթահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահույթահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող

գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Խմբի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(խ) Համախմբման հիմունքներ

(i) Դուստր ընկերություններ

Դուստր ընկերությունները Խմբի կողմից հսկվող ընկերություններ են: Խումբը հսկողություն ունի ընկերության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և ընկերության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ հսկողությունը սկսելու պահից մինչև հսկողության դադարեցումը:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխմբային հաշվարկների մնացորդները և գործարքները, ինչպես նաև ներխմբային գործարքներից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են:

(ծ) Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների և փոփոխությունների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խումբը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

ՖՀՄՍ 18 «Տեղեկատվության ներկայացում և բացահայտում ֆինանսական հաշվետվություններում»

ՖՀՄՍ 18-ը կփոխարինի ՀՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» և կկիրառվի 2027թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Նոր ստանդարտը ներկայացնում է հետևյալ հիմնական նոր պահանջները.

- Կազմակերպություններից պահանջվում է շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում բոլոր եկամուտները և ծախսերը դասակարգել ըստ հինգ դասերի՝ գործառնական, ներդրումային, ֆինանսավորման, ընդհատված գործառնություններ և շահութահարկ: Կազմակերպություններից նաև պահանջվում է ներկայացնել նոր սահմանված գործառնական շահույթի ենթագումարը: Կազմակերպության գուտ շահույթը չի փոխվի:
- Ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչները բացահայտվում են ֆինանսական հաշվետվությունների մեկ ծանոթագրությունում:
- Տրվում է ընդլայնված ուղեցույց ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվությունը խմբավորելու վերաբերյալ:

Բացի այդ բոլոր կազմակերպություններից պահանջվում է օգտագործել գործառնական շահույթի ենթագումարը որպես մեկնարկային կետ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության համար՝ անուղղակի մեթոդով գործառնական գործունեության դրամական հոսքերը ներկայացնելիս:

Ներկայումս Խումբը գնահատում է նոր ստանդարտի ազդեցությունը, մասնավորապես, շահույթի կամ վնասի մասին համախմբված հաշվետվության, դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվության կառուցվածքի և ղեկավարության կողմից սահմանված կատարողականի չափորոշիչների համար պահանջվող լրացուցիչ բացահայտումների հետ կապված: Խումբը նաև գնահատում է ազդեցությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում տեղեկատվության խմբավորման վրա, այդ թվում այն հոդվածների համար, որոնք ներկայումս նշվում են որպես «այլ»:

Այլ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)
- Ֆինանսական գործիքների դասակարգում և չափում (ՖՀՄՍ 9-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	01/07/2025/ 30/09/2025	01/01/2025/ 30/09/2025	01/07/2024/ 30/09/2024	01/01/2024/ 30/09/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշիւարկված տոկոսային եկամուտ				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիւմներ				
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատւոյթուններ	41,890,632	115,812,809	30,387,426	84,861,628
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,423,866	9,787,774	2,532,600	7,955,141
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	514,095	1,685,817	524,660	1,587,658
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատւոյթուններ	374,324	1,100,192	436,076	1,628,489
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	183,184	533,601	186,503	831,731
Ակրեդիտիւմների գծով դերիտորական պարտքեր	188	2,362	4,681	30,567
Այլ	14,125	48,099	21,380	59,026
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիւմների գծով հաշիւարկված տոկոսային եկամուտ	46,400,414	128,970,654	34,093,326	96,954,240
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիւմներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	412,664	1,183,842	526,888	1,666,999
Ընդամենը արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշիւարկված տոկոսային եկամուտ	46,813,078	130,154,496	34,620,214	98,621,239
Այլ տոկոսային եկամուտ				
Ֆինանսական վարձակալոյթյան գծով դերիտորական պարտքեր	2,319,892	5,389,058	1,327,630	3,869,952
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	748,736	2,177,021	388,130	911,871
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիւմներ	96,290	119,576	-	1,736
Ընդամենը այլ տոկոսային եկամուտ	3,164,918	7,685,655	1,715,760	4,783,559
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	49,977,996	137,840,151	36,335,974	103,404,798
Տոկոսային ծախս				
Հանախորդների ընթացիկ հաշիւներ և ավանդներ	11,085,836	29,689,665	7,510,121	21,460,949
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,707,316	7,746,530	2,552,911	6,309,395
Այլ փոխառոյթուններ և ստորադաս փոխառոյթուններ	2,635,204	7,757,007	869,301	3,056,863
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,325,959	2,597,828	760,598	1,990,563
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	615,599	2,228,062	599,349	1,720,371
Վարձակալոյթյան գծով պարտավորոյթուններ	360,288	1,066,309	347,939	1,050,552
Ակրեդիտիւմների և տրամադրված երաշխավորոյթունների գծով կրեդիտորական պարտքեր	115,470	243,187	58,137	150,753

	58,221	61,264	-	-
Ընդամենը տոկոսային ծախս	18,903,893	51,389,852	12,698,356	35,739,446
Չուտ տոկոսային եկամուտ	31,074,103	86,450,299	23,637,618	67,665,352

5 Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ

	01/07/2025/ 30/09/2025	01/01/2025/ 30/09/2025	01/07/2024/ 30/09/2024	01/01/2024/ 30/09/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ				
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	4,597,144	12,051,509	2,922,690	7,884,407
Դրամական փոխանցումներ	958,016	2,619,644	886,811	2,363,354
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	707,327	1,896,333	480,302	1,359,024
Կանխիկացման, հաշիվների և հեռավար համակարգի սպասարկման ծառայություններ	513,180	1,442,887	516,565	1,457,601
Բրոքերային ծառայություններ և անդերրայթինգ	187,441	934,831	263,183	701,897
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	87,396	257,831	86,621	226,008
Այլ	18,873	87,099	28,554	90,908
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	7,069,377	19,290,134	5,184,726	14,083,199
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս				
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,870,979	4,660,288	846,175	2,133,257
Դրամական փոխանցումներ	162,414	445,601	130,496	278,088
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների ստացում	5,141	18,473	1,323	6,204
ՀՀ ԿԲ-ի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կանխիկ և անկանխիկ գործառնություններ	30,971	68,251	22,130	55,538
Այլ	22,399	48,236	9,786	30,681
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	2,091,904	5,240,849	1,009,910	2,503,768
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ	4,977,473	14,049,285	4,174,816	11,579,431

6 Չուտ օգուտ / (վնաս) իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով

	01/07/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/01/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/07/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/01/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ
Չուտ օգուտ / (վնաս) արժույթային և տոկոսադրույքային ածանցյալ գործիքների գծով	339,885	(80,594)	(362,997)	401,865
Չուտ օգուտ / (վնաս) իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	638,210	951,235	221,894	345,987
	978,095	870,641	(141,103)	747,852

7 Չուտ օգուտ / (վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից

	01/07/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/01/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/07/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/01/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ
Չուտ օգուտ սփոթ գործարքներից	4,940,324	14,565,364	5,207,302	16,236,414
Չուտ օգուտ / (վնաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	83,420	682,492	378,268	(280,879)
	5,023,744	15,247,856	5,585,570	15,955,535

8 Այլ գործառնական զուտ եկամուտներ / ծախսեր

	01/07/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/01/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/07/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/01/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ
Այլ գործառնական եկամուտ				
Եկամուտ ապահովագրական գործակալությունից	61,905	168,294	57,288	150,190
Չուտ եկամուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	37,263	186,495	8,206	19,245
Եկամուտ տեղեկանքների տրամադրումից և այլ ծառայություններից	36,649	105,367	30,934	91,312
Եկամուտ պահատուփերից	31,148	78,122	30,707	76,528
Եկամուտ խորհրդատվական ծառայություններից	28,543	53,058	7,154	1,445,705
Եկամուտ վճարային տերմինալներից	3,783	13,869	10,360	24,021
Եկամուտ դատական գործերի համար ստացված հատուցումներից	2,598	2,598	6,753	120,129
Եկամուտ ապահովագրական փոխհատուցումներից	-	-	23,568	24,117
Եկամուտ վճարային համակարգերից	70,007	83,833	-	-
Այլ	50,707	99,160	15,046	37,276
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտ	322,603	790,796	190,016	1,988,523

Այլ գործառնական ծախսեր	01/07/2025/ 30/09/2025	01/01/2025/ 30/09/2025	01/07/2024/ 30/09/2024	01/01/2024/ 30/09/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վճարային համակարգերի գծով ծախսեր	2,016,504	4,714,853	1,085,945	2,805,163
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	491,310	1,644,271	417,001	1,174,955
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	395,075	1,095,090	351,647	1,008,791
Գրավի գրանցման ծախսեր	257,387	645,177	157,427	391,951
Բրոքերային ծառայությունների վճարներ	61,483	169,097	37,709	119,201
Փոստային ծառայությունների վճար	61,577	151,202	34,028	98,772
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	47,108	108,773	36,260	87,763
Վարկային ռեզիստրի գծով ծախսեր	43,708	115,948	37,659	112,327
Բանկոմատների սպասարկման ծախսեր	40,136	116,519	37,091	106,964
Ինկասացիա	32,788	94,743	31,136	92,438
Պահառուական ծառայություններ	32,306	74,631	33,725	76,655
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	24,122	68,506	21,510	58,250
Բաժանորդային վճար	-	3,146	1,122	57,061
Այլ	263,784	618,347	120,177	368,801
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	3,767,288	9,620,303	2,402,437	6,559,092

9 Չուս արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի ավարտված ժամանակահատվածի համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	625	-	-	625
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվություններ	13,926	-	-	13,926
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1,827,118	2,025,324	(2,032,955)	1,819,487
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	175,702	902	(108,483)	68,121
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	7,879	9,184	-	17,063
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	(56)	-	-	(56)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	59,722	-	-	59,722
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(28,832)	-	-	(28,832)

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Փոխատվության հանձնառություններ	570,233	(1,507)	2,363	571,089
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(564,139)	(557)	596,302	31,606
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	2,062,178	2,033,346	(1,542,773)	2,552,751

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի ավարտված ժամանակահատվածի համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(215)	-	-	(215)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(31,594)	-	-	(31,594)
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1,945,369	(1,096,043)	1,408,436	2,257,762
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	(122,309)	-	(119,095)	(241,404)
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	(17,197)	-	-	(17,197)
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	(5,564)	-	-	(5,564)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	381	-	-	381
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(15,950)	-	-	(15,950)
Փոխատվության հանձնառություններ	(139,008)	(15)	(2,546)	(141,569)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(53,484)	196	316	(52,972)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	1,560,429	(1,095,862)	1,287,111	1,751,678

10 Վարչական ծախսեր

	01/07/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/01/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/07/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/01/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	1,730,237	4,913,778	1,317,895	3,774,381
Գովազդ և շուկայավարում	479,619	1,420,171	245,608	767,862
Անձնակազմի վերապատրաստման և այլ ծախսեր	176,623	917,235	118,709	559,371
Մասնագիտական ծառայություններ	214,692	578,600	189,699	480,309
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	202,492	567,389	183,113	543,072
Վարձակալության գծով այլ ծախսեր	136,960	414,240	127,278	347,532
Զինոստիպանդի հարկեր վարձակալության պայմանագրերի գծով	117,625	349,016	104,836	330,606
Բարեգործություն և հովանավորություն	111,023	351,322	24,713	96,628
Գործուղումների և ներկայացուցչական ծախսեր	135,044	235,160	99,427	224,451
Անվտանգության ծառայություն	108,851	318,299	95,560	286,658
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	72,200	206,684	67,251	181,626
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	35,803	169,520	23,831	74,091

Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսեր	48,983	162,885	43,430	138,227
Ապահովագրություն	17,274	57,212	21,153	64,231
Գրասենյակային ծախսեր	17,541	47,211	13,793	42,702
Հարկեր՝ բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկերի և շահութահարկի	10,793	34,941	10,150	34,089
Այլ	95,119	300,187	113,324	261,383
	3,710,879	11,043,850	2,799,770	8,207,219

11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01/07/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/01/2025/ 30/09/2025 հազ. դրամ	01/07/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/01/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	(5,141,168)	(10,147,213)	(4,275,214)	(8,556,401)
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	960,568	(1,337,157)	1,087,075	(740,382)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(4,180,600)	(11,484,370)	(3,188,139)	(9,296,783)

2025թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18% (2024թ. համեմատ փոփոխություն տեղի չի ունեցել):

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար

	01/01/2025 30/09/2025 հազ. դրամ	%	01/01/2024 30/09/2024 հազ. դրամ	%
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	62,530,792		50,935,953	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(11,255,543)	(18.00)	(9,168,472)	(18.0)
Չնվազեցվող ծախսեր	(228,827)	(0.37)	(128,311)	(0.25)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(11,484,370)	(18.37)	(9,296,783)	(18.25)

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ և զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն համապատասխանաբար 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի/տարվա ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2025թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(264,561)	(14,889)	-	(279,450)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	140,406	(25,779)	(98,871)	15,756
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(3,200,428)	40,197	-	(3,160,231)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	48,155	-	-	48,155
Հիմնական միջոցներ	124,355	(2,576)	-	121,779
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(1,976,005)	40,685	-	(1,935,320)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,311,158	47,586	-	2,358,744
Այլ ակտիվներ	57,420	-	-	57,420
Այլ պարտավորություններ	4,852,700	(1,422,381)	-	3,430,319
Այլ փոխառություններ	(97,777)	-	-	(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ / (պարտավորություն)	1,995,423	(1,337,157)	(98,871)	559,395

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(190,741)	(73,820)	-	(264,561)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	215,481	28,453	(103,528)	140,406
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(2,017,101)	(1,183,327)	-	(3,200,428)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	48,155	-	-	48,155
Հիմնական միջոցներ	79,426	44,929	-	124,355
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(2,084,542)	108,537	-	(1,976,005)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,368,473	(57,315)	-	2,311,158
Այլ ակտիվներ	54,045	3,375	-	57,420
Այլ պարտավորություններ	3,652,927	1,199,773	-	4,852,700
Այլ փոխառություններ	(97,777)	-	-	(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	2,028,346	70,605	(103,528)	1,995,423

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն։ Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Խուճմբը կկարողանա օգտագործել դրանցից ստացված օգուտները։

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/09/2025	31/12/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	28,186,578	26,755,858
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	111,970,074	96,733,959
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	15,300,453	59,796,037
- A1-ից A3 վարկանիշով	11,140,199	11,672,310
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	1,647,843	783,749
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	490,369	355,034
- վարկանիշ չունեցող	2,802,834	2,852,234
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	31,381,698	75,459,364
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	171,538,350	198,949,181
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,581)	(1,956)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	171,535,769	198,947,225

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքների մեջ առանձին ներառված են թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորները, որոնց մնացորդը կազմում է 0 դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 31,351 հազար դրամ):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը մեկ այլ բանկում չի ունեցել սեփական կապիտալի 10%-ը գերազանցող տեղաբաշխված միջոց (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1 բանկ՝ 59,415,677 հազար դրամ) :

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 14) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են էլքագրվել:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված համապատասխան ժամանակահատվածի և տարվա համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,956	-	-	1,956
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(1,956)	-	-	(1,956)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	2,581	-	-	2,581
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	2,581	-	-	2,581

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,851	-	-	1,851
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(1,851)	-	-	(1,851)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,956	-	-	1,956
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,956	-	-	1,956

13 Ներդրումային արժեթղթեր և ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

(ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	15,349,029	13,996,178
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	1,738,818	2,181,657
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	17,087,847	16,177,835
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	5,422,240	5,503,829
- B1-ից B3 վարկանիշով	-	-
- վարկանիշ չունեցող	5,905,721	4,403,460
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	11,327,961	9,907,289
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	28,415,808	26,085,124
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	68,379	71,837
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	28,484,187	26,156,961
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,004,737	3,840,589
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,004,737	3,840,589
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	29,488,924	29,997,550
	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Արժույթային և տոկոսային սվոփեր	219,757	114,902
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	219,757	114,902
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	29,708,681	30,112,453
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արժույթային սվոփեր	145,248	487,082
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	145,248	487,082

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խուժըն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

(բ) Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	11,708,028	7,216,143
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	3,246,221	3,121,123
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	14,954,249	10,337,266
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով		-
- վարկանիշ չունեցող	227,250	-
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- վարկանիշ չունեցող	2,193,925	1,884,355
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	2,421,176	1,884,355
Ընդամենը պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	17,375,425	12,221,621
Բաժնային ներդրումներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	528,865	498,138
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17,904,290	12,719,759
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	1,493,903	6,737,551
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,493,903	6,737,551
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	19,398,193	19,457,310

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խուժըն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Խմբի գնահատմամբ օտարերկրյա ընկերությունների վարկանիշ չունեցող պարտատոմսերի պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության Baa3 արտաքին վարկանիշին:

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են I-ին փուլ 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը համապատասխանաբար 2025թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2024թ.

դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի և տարվա համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	104,209	-	-	104,209
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(29,118)	-	-	(29,118)
Մարված ակտիվներ	(24,461)	-	-	(24,461)
Վաճառված ակտիվներ	(17,839)	-	-	(17,839)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	42,586	-	-	42,586
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	75,377	-	-	75,377

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	133,543	-	-	133,543
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(1,061)	-	-	(1,061)
Մարված ակտիվներ	(29,469)	-	-	(29,469)
Վաճառված ակտիվներ	(30,123)	-	-	(30,123)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	31,319	-	-	31,319
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	104,209	-	-	104,209

(i) **Որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նախորոշված չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր**

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացված չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2025թ.	2024թ.
			2025թ.	2024թ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.75%	3.75%	232,071	232,071
SWIFT	Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0.02%	0.01%	96,794	66,067
Իմ Այդի ՓԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	Ազգային նույնականացման հարթակ	7.69%	7.69%	200,000	200,000
					528,865	498,138

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները ներառում են ֆոնդային բորսաների, քլիրինգային կազմակերպությունների և ազգային նույնականացման հարթակի բաժնետոմսերը: Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ այդ գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտարկվում են դրանց սկզբնական արժեքներին 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(գ) **Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր**

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Խմբի ի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	41,324,979	38,472,700
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	34,061,423	39,611,220
Օտարերկրյա պետությունների պետական արժեթղթեր	-	35,580,145
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	75,386,402	113,664,065
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	2,586,447	2,516,513
- վարկանիշ չունեցող	347,788	-
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- վարկանիշ չունեցող	948,621	812,364
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	3,882,856	3,328,877
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	79,269,258	116,992,942
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(293,708)	(233,987)
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող գույք ներդրումային արժեթղթեր	78,975,550	116,758,955
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	76,046,756	38,145,422
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	2,222,401	-
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	78,269,157	38,145,422
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	157,244,707	154,904,377

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտագործում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

Խմբի գնահատմամբ օտարերկրյա ընկերությունների վարկանիշ չունեցող պարտատուների պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության Baa3 արտաքին վարկանիշին:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ կառավարության, Խումբը չի ունեցել պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի և տարվա համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	233,987	-	-	233,987
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	52,940	-	-	52,940
Մարված ակտիվներ	(653,445)	-	-	(653,445)
Վաճառված ակտիվներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	660,227	-	-	660,227
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբեր	293,709	-	-	293,709

հազ. Դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	219,371	-	-	219,371
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(112,611)	-	-	(112,611)
Մարված ակտիվներ	(517,406)	-	-	(517,406)
Վաճառված ակտիվներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	644,633	-	-	644,633
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	233,987	-	-	233,987

14 Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	2,925,000	10,322,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	92,627,866	74,943,993
Այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ		
Հայկական բանկեր		
Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	-
վարկանիշ չունեցող	-	-
Այլ բանկեր		
- Aaa վարկանիշով	-	-
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	410	103,322
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	565,244	74,219
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	2,494,621	-
- վարկանիշ չունեցող	2,685,192	9,687
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	5,745,467	187,228
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր և փոխառվածություններ	101,298,333	85,453,721
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(177,032)	(163,106)
Ընդամենը բանկերին տրված զուտ վարկեր և փոխառվածություններ	101,121,301	85,290,615

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2024թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2024թ-ին՝ 6%՝ ՀՀ դրամով և 12%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Խմբի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Խումբը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 12), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Խումբը պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այդ պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և ներառված են բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կազմում: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 92,627,866 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստն արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2024թ-ին՝ 74,943,993 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կենտրոնացում

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր, որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերը և փոխառվածությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխառվածությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	163,106	-	-	163,106
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(163,106)	-	-	(163,106)
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	177,032	-	-	177,032
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	177,032	-	-	177,032

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	176,803	-	-	176,803
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(176,803)	-	-	(176,803)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	163,106	-	-	163,106
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	163,106	-	-	163,106

15 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Վարկանիշ չունեցող հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	30,577,470	27,966,875
Վարկանիշ չունեցող հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	-	793,717
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	30,577,470	28,760,592
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	-
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	30,577,470	28,760,592

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին այդպիսի պայմանագրային կողմ չկար):

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված էին 33,222,021 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական արժեթղթերը (2024թ-ին՝ 27,528,215 հազար դրամ):

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	Ծնթգ.	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	16(ա)	882,405,036	750,040,207
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	16(ա)	621,058,229	517,318,610
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	16(բ)	7,220,420	4,837,914
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	16(գ)	-	226,892
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ		1,510,683,685	1,272,423,623
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	16(դ)	53,181,809	50,401,341
Պարտքային կորստի գծով պահուստ		(20,821,844)	(12,887,047)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ		1,543,043,650	1,309,937,917

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Խոշոր ընկերություններին տրված վարկեր	571,412,633	478,881,471
Փոքր և միջին ընկերություններին տրված վարկեր	310,992,403	271,158,736
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	882,405,036	750,040,207
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	372,528,532	347,937,666
Ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկեր	248,529,697	169,380,944
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	621,058,229	517,318,610
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	1,503,463,265	1,267,358,817
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(20,482,416)	(12,771,488)
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	1,482,980,849	1,254,587,329

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	734,914,479	779,078	14,346,650	750,040,207
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	305,915,601	-	-	305,915,601
Մարված ակտիվներ	(173,855,293)	(89,285)	(3,902,811)	(177,847,389)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	68,686	(42,062)	(26,624)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(831,942)	3,656,064	(2,824,122)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,533,503)	(563,095)	2,096,598	-
Վերականգնումներ	-	-	4,006,100	4,006,100
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(761,415)	(761,415)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	1,508,265	11,798	(468,131)	1,051,932
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	866,186,293	3,752,498	12,466,245	882,405,036

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	397,332,619	-	-	397,332,619
Մարված ակտիվներ	(221,196,624)	(4,721,463)	(4,015,331)	(229,933,418)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	142,348	(8,674)	(133,674)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(619,686)	625,385	(5,699)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3,266,316)	(3,097,116)	6,363,432	-
Վերականգնումներ	-	-	743,944	743,944
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,131,480)	(5,131,480)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(4,830,414)	(432,142)	370,122	(4,892,434)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	734,914,479	779,078	14,346,650	750,040,207

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,819,839	180,434	4,123,892	9,124,165
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,086,766	-	-	2,086,766
Մարված ակտիվներ	(1,185,933)	(17,395)	(2,970,183)	(4,173,511)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	45,844	(14,587)	(31,257)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(11,348)	791,397	(780,049)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(48,285)	(130,270)	178,555	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	155,797	(77,711)	582,344	660,430
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	1,042,841	551,434	(3,020,590)	(1,426,315)
Չեղչի ծախսագրում	-	-	51,796	51,796
Վերականգնումներ	-	-	4,006,100	4,006,100
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(761,415)	(761,415)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	45,904	(785)	(98,234)	(53,115)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	5,908,584	731,083	4,301,549	10,941,216

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,392,691	1,372,960	6,816,506	12,582,157
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,605,854	-	-	2,605,854
Մարված ակտիվներ	(1,450,689)	(1,093,485)	(1,154,192)	(3,698,366)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	74,402	(5,027)	(69,375)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(32,823)	37,553	(4,730)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(36,882)	(1,211,451)	1,248,333	-
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և էականային տվյալների փոփոխություններ	(686,548)	1,080,973	1,189,176	1,583,601
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	473,314	(1,191,437)	1,209,212	491,089
Չեղյի ծախսագրում	-	-	646,138	646,138
Վերականգնումներ	-	-	743,944	743,944
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,131,480)	(5,131,480)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	(46,166)	(1,089)	(160,428)	(207,683)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,819,839	180,434	4,123,892	9,124,165

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	510,990,926	2,319,238	4,008,446	517,318,610
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	204,314,359	-	-	204,314,359
Մարված ակտիվներ	(102,640,644)	(297,923)	(1,280,918)	(104,219,485)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	631,854	(305,063)	(326,791)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(10,551,956)	10,589,169	(37,213)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(4,506,302)	(1,605,146)	6,111,448	-
Վերականգնումներ	-	-	3,879,079	3,879,079
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,376,628)	(1,376,628)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	1,033,495	(19,391)	128,190	1,142,294
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	599,271,732	10,680,884	11,105,613	621,058,229

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	265,209,778	-	-	265,209,778
Մարված ակտիվներ	(104,850,025)	(440,991)	(504,111)	(105,795,127)

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 1-ին փուլ	373,138	(109,405)	(263,733)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,303,858)	2,306,871	(3,013)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,895,198)	(111,997)	3,007,195	-
Վերականգնումներ	-	-	2,118,577	2,118,577
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,052,132)	(3,052,132)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխությունն տոկոսներից և արտարժույթից	1,635,680	(327,321)	284,477	1,592,836
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	510,990,926	2,319,238	4,008,446	517,318,610

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,632,919	443,993	1,570,411	3,647,323
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	824,197	-	-	824,197
Մարված ակտիվներ	(414,049)	(54,592)	(979,250)	(1,447,891)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	204,978	(60,387)	(144,591)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(17,295)	46,844	(29,549)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(76,513)	(269,694)	346,207	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	262,959	1,811,719	1,794,818	3,869,496
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	784,277	1,473,890	987,635	3,245,802
Չեղջի ծախսագրում	-	-	110,797	110,797
Վերականգնումներ	-	-	3,879,079	3,879,079
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,376,628)	(1,376,628)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	240	39,314	(4,727)	34,827
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	2,417,436	1,957,197	5,166,567	9,541,200

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,356,189	232,922	857,028	2,446,139
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	847,503	-	-	847,503
Մարված ակտիվներ	(335,058)	(84,423)	(197,498)	(616,979)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	200,908	(22,425)	(178,483)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(11,225)	20,721	(9,496)	-

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(21,399)	(17,613)	39,012	-
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(401,507)	315,671	1,850,735	1,764,899
Ծախույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	279,222	211,931	1,504,270	1,995,423
Չեղչի ծախսագրում	-	-	147,473	147,473
Վերականգնումներ	-	-	2,118,577	2,118,577
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,052,132)	(3,052,132)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	(2,492)	(860)	(4,805)	(8,157)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,632,919	443,993	1,570,411	3,647,323

(i) **Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ներքին վարկանշավորման մոդելի հիման վրա հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	569,113,992	1,240,097	-	570,354,089
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,058,544	1,058,544
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	569,113,992	1,240,097	1,058,544	571,412,633
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(3,910,122)	(27,896)	(306,754)	(4,244,772)
Ընդամենը գուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	565,203,870	1,212,201	751,790	567,167,861
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	296,218,963	1,822,927	725,189	298,767,079
- մինչև 30 օր ժամկետանց	853,338	46,160	59,736	959,234
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	643,314	112,711	756,025
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	10,510,065	10,510,065
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	297,072,301	2,512,401	11,407,701	310,992,403

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,998,462)	(703,187)	(3,994,795)	(6,696,444)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	295,073,839	1,809,214	7,412,906	304,295,959
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	866,186,293	3,752,498	12,466,245	882,405,036
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	860,277,709	3,021,415	8,164,696	871,463,820
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	361,474,772	251,256	1,554,468	363,280,496
- մինչև 30 օր ժամկետանց	891,988	17,076	83,732	992,796
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	20,429	5,890,507	184,440	6,095,376
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	2,159,864	2,159,864
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	362,387,189	6,158,839	3,982,504	372,528,532
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(402,331)	(843,841)	(708,527)	(1,954,699)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	361,984,858	5,314,998	3,273,977	370,573,833
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	234,913,644	254,716	473,160	235,641,520
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,953,381	89,685	105,175	2,148,241
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	17,518	4,177,644	148,954	4,344,116
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	6,395,820	6,395,820
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	236,884,543	4,522,045	7,123,109	248,529,697
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,015,105)	(1,113,356)	(4,458,040)	(7,586,501)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	234,869,438	3,408,689	2,665,069	240,943,196
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	599,271,732	10,680,884	11,105,613	621,058,229
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	596,854,296	8,723,687	5,939,046	611,517,029
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	1,465,458,025	14,433,382	23,571,858	1,503,463,265
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	1,457,132,005	11,745,102	14,103,742	1,482,980,849

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	475,976,146	90,004	1,708,256	477,774,406
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,107,065	1,107,065
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	475,976,146	90,004	2,815,321	478,881,471
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(3,675,323)	(14,877)	(433,527)	(4,123,727)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	472,300,823	75,127	2,381,794	474,757,744
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	258,321,378	182,905	2,244,047	260,748,330
- մինչև 30 օր ժամկետանց	616,955	108,557	59,941	785,453
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	397,612	729,873	1,127,485
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	8,497,468	8,497,468
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	258,938,333	689,074	11,531,329	271,158,736
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,144,516)	(165,557)	(3,690,365)	(5,000,438)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	257,793,817	523,517	7,840,964	266,158,298
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	734,914,479	779,078	14,346,650	750,040,207
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	730,094,640	598,644	10,222,758	740,916,042
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	344,399,552	414,035	633,207	345,446,794
- մինչև 30 օր ժամկետանց	342,562	51,600	119,753	513,915
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	681,492	28,116	709,608
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,267,349	1,267,349
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	344,742,114	1,147,127	2,048,425	347,937,666
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(216,945)	(84,454)	(341,822)	(643,221)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	344,525,169	1,062,673	1,706,603	347,294,445
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	165,552,774	200,367	252,957	166,006,098
- մինչև 30 օր ժամկետանց	684,460	67,619	27,872	779,951
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	11,578	904,125	85,427	1,001,130
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,593,765	1,593,765
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	166,248,812	1,172,111	1,960,021	169,380,944
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,415,974)	(359,539)	(1,228,589)	(3,004,102)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	164,832,838	812,572	731,432	166,376,842
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	510,990,926	2,319,238	4,008,446	517,318,610
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	509,358,007	1,875,245	2,438,035	513,671,287
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	1,245,905,405	3,098,316	18,355,096	1,267,358,817
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	1,239,452,647	2,473,889	12,660,793	1,254,587,329

* Երկու հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկերը հիմնականում

ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

(ii) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Խումբը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Վարկերի դիմաց հիմնականում գրավադրված են անշարժ գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և դրամական միջոցներ:

Խումբը ձեռք է բերում նաև երաշխավորություններ մայր կազմակերպություններից՝ նրանց դուստր կազմակերպություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարար լինելը ստուգելիս:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը ավելի շատ կախված է վարկառուների վճարունակությունից, քան գրավի արժեքից, և Խմբի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի արժեքի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների համար որպես գրավ են ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով, շարժական գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և անհատական երաշխավորություններով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է տեղեկատվություն 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

30 սեպտեմբերի 2025թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Գրավով չապահովված գումար	Համապատասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Վարկեր իրավաբանական անձանց	12,466,245	12,221,973	356,490	2,916,162	(7,185,057)	8,309,568	4,156,677	4,301,549
Հիփոթեքային վարկեր	3,982,504	5,152,083	4,935	-	(2,073,636)	3,083,382	899,122	708,527
Սպառողական վարկեր	7,123,109	2,699,619	107,095	131,580	(1,333,067)	1,605,227	5,517,882	4,458,040
Ընդամենը	23,571,858	20,073,675	468,520	3,047,742	(10,591,760)	12,998,177	10,573,681	9,468,116

**31 դեկտեմբերի
2024թ.**

հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Գրավով չապահով- ված գումար	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Սարքա- վորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Վարկեր իրավաբանական անձանց	14,346,650	13,868,177	340,425	7,941,567	(10,392,178)	11,757,991	2,588,659	4,123,892
Հիփոթեքային վարկեր	2,048,425	3,016,626	6,558	2,663	(1,294,283)	1,731,564	316,861	341,822
Սպառողական վարկեր	1,960,021	1,246,367	55,492	10,837	(794,045)	518,651	1,441,370	1,228,589
Ընդամենը	18,355,096	18,131,170	402,475	7,955,067	(12,480,506)	14,008,206	4,346,890	5,694,303

Առգրավված գրավ

2025թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ժամանակահատվածի ընթացքում Խումբը ձեռք է բերել 338,087 հազար դրամ (2024թ-ի համապատասխան ժամանակահատվածում՝ 238,725 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 487,288 հազար դրամ գումարով գրավը վաճառվել է 2025թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ժամանակահատվածի ընթացքում (2024թ-ի համապատասխան ժամանակահատվածում՝ 152,774 հազար դրամ): 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Անշարժ գույք	822,312	911,336
Հողատարածք	82,077	133,882
Այլ	14,719	23,091
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(167,688)	(211,972)
Ընդամենը առգրավված գրավ	751,420	856,337

Խումբը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iii) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Շինարարություն	219,487,960	170,338,304
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	177,192,557	152,373,391
Մեծածախ առևտուր	116,282,355	92,087,576
Մանրածախ առևտուր	69,164,052	56,341,876
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	66,188,145	56,721,565
Անշարժ գույք	43,377,911	52,845,720
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	37,673,909	33,689,218
Էներգետիկայի բնագավառ	34,499,150	33,351,676
Տրանսպորտ	18,368,472	16,761,852
Հյուրանոցային ոլորտ	15,481,241	16,576,420
Ֆինանսներ և ներդրումներ	14,575,019	5,497,071
Արդյունաբերություն	13,414,515	11,829,864
Կապի ծառայություններ	11,465,693	15,723,289
Այլ	45,234,057	35,902,385

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	621,058,229	517,318,610
	1,503,463,265	1,267,358,817
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(20,482,416)	(12,771,488)
	1,482,980,849	1,254,587,329

Ստորև ներկայացված է Խմբի իրավաբանական անձանց տրված վարկերի (գուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը:

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	868,232,431	737,824,826
ՏՀԶԿ և ԵՄ	1,800,188	831,617
Այլ երկրներ	1,431,201	2,259,599
	871,463,820	740,916,042

(iv) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբն ունի կապակցված վարկառուների հինգ խումբ (2024թ-ին՝ հինգ), որին տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 186,672,575 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 186,787,569 հազար դրամ):

(v) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև պայմանագրով նախատեսված վարկերի մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(բ) Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	7,220,420	4,837,914
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(18,446)	(1,383)
	7,201,974	4,836,531

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին նման հաճախորդներ չկային): Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,837,914	-	-	4,837,914

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	13,303,043	-	-	13,303,043
Մարված ակտիվներ	(10,929,574)	-	-	(10,929,574)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(35,946)	35,946	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	9,037	-	-	9,037
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբեր	7,184,474	35,946	-	7,220,420

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,990,424	-	-	10,990,424
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	23,815,112	-	-	23,815,112
Մարված ակտիվներ	(30,397,686)	-	-	(30,397,686)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	430,064	-	-	430,064
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,837,914	-	-	4,837,914

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,383	-	-	1,383
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	33,985	-	-	33,985
Մարված ակտիվներ	(27,922)	-	-	(27,922)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(66)	66	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	1,882	9,118	-	11,000
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	9,262	9,184	-	18,446

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	21,690	-	-	21,690
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,808	-	-	6,808
Մարված ակտիվներ	(8,690)	-	-	(8,690)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(18,425)	-	-	(18,425)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,383	-	-	1,383

Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և փոխադրամիջոցներով:

(զ) Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց դեբիտորական պարտքեր ակրեդիտիվների գծով	-	226,892
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	(56)
	-	226,836

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	226,892	-	-	226,892
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	482,179	-	-	482,179
Մարված ակտիվներ	(716,786)	-	-	(716,786)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	7,715	-	-	7,715
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	-	-	-	-

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,696,838	-	-	1,696,838
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	101,811	-	-	101,811
Մարված ակտիվներ	(1,504,269)	-	-	(1,504,269)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(67,488)	-	-	(67,488)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	226,892	-	-	226,892

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	56	-	-	56
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	119	-	-	119
Մարված ակտիվներ	(177)	-	-	(177)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	2	-	-	2
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	-	-	-	-

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,052	-	-	6,052
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	25	-	-	25
Մարված ակտիվներ	(5,650)	-	-	(5,650)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(371)	-	-	(371)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	56	-	-	56

հազ. դրամ	2024թ.			
	<u>1-ին փուլ</u>	<u>2-րդ փուլ</u>	<u>3-րդ փուլ</u>	<u>Ընդամենը</u>
(դ) Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր				
		30/09/2025	31/12/2024	
		հազ. դրամ	հազ. դրամ	
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերում				
Մինչև մեկ տարի ժամկետով		21,715,653	19,541,908	
Մեկից երկու տարի ժամկետով		16,334,072	16,176,499	
Երկուսից երեք տարի ժամկետով		11,398,756	11,100,099	
Երեքից չորս տարի ժամկետով		6,015,480	6,485,811	
Չորսից հինգ տարի ժամկետով		3,739,735	3,602,140	
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով		8,597,567	8,387,979	
		67,801,263	65,294,436	
Չվաստակաձ ֆինանսական եկամուտ		(14,619,454)	(14,893,095)	
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերում		53,181,809	50,401,341	
Արժեզրկման գծով պահուստ		(320,982)	(114,120)	
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում		52,860,827	50,287,221	
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումները ներառում են ներդրումներ`				
Մինչև մեկ տարի ժամկետով		16,684,394	14,650,386	
Մեկից երկու տարի ժամկետով		12,813,235	12,683,621	
Երկուսից երեք տարի ժամկետով		9,145,241	8,840,918	
Երեքից չորս տարի ժամկետով		4,567,917	5,045,160	
Չորսից հինգ տարի ժամկետով		2,733,599	2,601,496	
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով		6,916,441	6,465,640	
		52,860,827	50,287,221	

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	50,107,631	-	293,712	50,401,343
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	18,988,731	-	-	18,988,731
Մարված ակտիվներ	(17,422,361)	(2,033)	(116,088)	(17,540,482)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	1,252,176	2,033	32,052	1,286,261
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(3,375)	3,375	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(25,386)	-	25,386	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(9,642)	(9,642)
Վերականգնումներ	-	-	55,599	55,599
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	52,897,416	3,375	281,019	53,181,810

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	38,214,634	-	53,310	38,267,944
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	36,303,316	-	-	36,303,316
Մարված ակտիվներ	(23,236,489)	-	(163,781)	(23,400,270)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	(921,427)	-	131,229	(790,198)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(252,404)	-	252,404	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,456)	(1,456)
Վերականգնումներ	-	-	22,005	22,005
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	50,107,630	-	293,711	50,401,341

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	101,434	-	12,685	114,119
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	114,089	-	-	114,089

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Մարված ակտիվներ	(104,678)	(484)	(22,453)	(127,615)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(804)	804	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(10,496)	-	10,496	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(9,642)	(9,642)
Վերականգնումներ	-	-	55,599	55,599
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	177,591	582	(96,526)	81,647
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	-	-	92,461	92,461
Չեղյի ծախսագրում	1,401	(98)	(978)	325
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	278,537	804	41,642	320,983

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	304,837	-	13,423	318,260
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	87,300	-	-	87,300
Մարված ակտիվներ	(55,878)	-	(10,481)	(66,359)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(443)	-	443	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(1,456)	(1,456)
Վերականգնումներ	-	-	22,005	22,005
Տարվա ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը տարվա վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	(233,160)	-	(108,818)	(341,978)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	-	-	98,982	98,982
Չեղյի ծախսագրում	(1,222)	-	(1,412)	(2,634)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	101,434	-	12,686	114,120

(i) **Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակի վերլուծություն**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	52,897,417	-	200,734	53,098,151
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	3,375	-	3,375
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	80,284	80,284
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	52,897,417	3,375	281,018	53,181,810
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(278,537)	(804)	(41,641)	(320,982)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	52,618,880	2,571	239,377	52,860,828

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	50,103,385	-	252,404	50,355,789
- մինչև 30 օր ժամկետանց	4,245	-	-	4,245
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	41,307	41,307
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	50,107,630	-	293,711	50,401,341
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(101,434)	-	(12,686)	(114,120)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	50,006,196	-	281,025	50,287,221

(ii) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

(iii) Գրավի վերդուծություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

30 սեպտեմբերի 2025թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Զուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Ֆինանսական վարձակալություն	281,018	-	-	990,154	(667,921)	322,233	(41,214)	41,641
Ընդամենը	281,018	-	-	990,154	(667,921)	322,233	(41,214)	41,641

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2024թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Զուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Ֆինանսական վարձակալություն	293,712	-	202,066	542,381	(450,736)	293,712	-	12,686
Ընդամենը	293,712	-	202,066	542,381	(450,736)	293,712	-	12,686

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիւներ

հազ. դրամ	Վարձակա- վաճ գույքի բարելաւում	Համակարգիչներ և կապի սարքաւորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիւներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունւարի 2025թ.	5,388,272	11,895,982	3,581,681	456,012	14,513,809	35,835,756
Աւելացումներ	211,539	2,967,345	247,988	72,219	4,256,332	7,755,423
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	0	(10,137)	(8,265)	(6,105)	(420,710)	(445,217)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2025թ.	5,599,811	14,853,190	3,821,404	522,126	18,349,431	43,145,962
Մաշվաճութուն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունւարի 2025թ.	2,471,527	7,396,246	1,727,593	288,158	3,741,148	15,624,672
Տարվա մաշվաճութուն և ամորտիզացիա	290,225	1,038,104	256,226	35,247	2,212,828	3,832,630
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	(9,493)	(4,172)	(5,908)	(407,295)	(426,868)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2025թ.	2,761,752	8,424,857	1,979,647	317,497	5,546,681	19,030,434
Հաշիւեկշռային արժեք Առ 30 սեպտեմբերի 2025թ.	2,838,059	6,428,333	1,841,757	204,629	12,802,750	24,115,528
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունւարի 2024թ.	5,259,606	10,173,807	3,345,128	419,873	8,990,224	28,188,638
Աւելացումներ	136,206	1,871,658	240,763	47,330	6,261,120	8,557,077
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(7,540)	(149,483)	(4,210)	(11,191)	(737,535)	(909,959)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	5,388,272	11,895,982	3,581,681	456,012	14,513,809	35,835,756
Մաշվաճութուն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունւարի 2024թ.	2,082,510	6,399,607	1,413,743	257,584	2,528,889	12,682,333
Տարվա մաշվաճութուն և ամորտիզացիա	396,557	1,143,253	316,293	41,765	1,942,991	3,840,859
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(7,540)	(146,614)	(2,443)	(11,191)	(730,732)	(898,520)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	2,471,527	7,396,246	1,727,593	288,158	3,741,148	15,624,672
Հաշիւեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	2,916,745	4,499,736	1,854,088	167,854	10,772,661	20,211,084

18 Վարձակալություն

Խումբը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ: Վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10-ից 20 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Խումբը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,977,803	11,580,789
Ավելացումներ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներին	451,018	712,054
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(1,081,149)	(1,328,094)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ	534,955	13,054
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	10,882,627	10,977,803

(բ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	30/09/2025 հազ. դրամ	30/09/2024 հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	1,081,149	1,004,243
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	1,066,309	1,050,552

(գ) Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	30/09/2025 հազ. դրամ	30/09/2024 հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով	1,901,993	1,839,494

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	12,839,765	13,158,183
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մարումներ	(1,901,992)	(2,436,963)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(1,901,992)	(2,436,963)
Այլ փոփոխություններ		
Ավելացումներ վարձակալության գծով պարտավորություններին	451,018	712,053
Վերափոխում	534,954	13,054
Տոկոսային ծախս	1,066,309	1,394,083
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	-	(646)
Մնացորդը	12,990,054	12,839,765

19 Այլ ակտիվներ

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Չավարտված գործարքների գծով դեբիտորական պարտքեր	5,931,127	7,902,691
Բրոքերային հաշիվներ	1,863,180	1,099,007
Սահմանափակումով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	1,944,003	1,965,723
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(42,114)	(24,003)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,696,196	10,943,418
Կանխավճարներ մատակարարներին	15,559,062	9,763,433
Բռնագանձված ակտիվներ	751,458	856,337
Պաշարներ	359,667	298,494
Այլ	703,368	20,008
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	17,373,555	10,938,272
Ընդամենը այլ ակտիվներ	27,069,751	21,881,690

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	12,370	1,124	10,508	24,002
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1	(1)	(0)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(184)	185	(1)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(4,104)	(36)	4,140	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(559,851)	(705)	592,163	31,607
Դուրսգրումներ	-	-	(17,511)	(17,511)
Վերականգնումներ	-	-	4,016	4,016
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	(551,768)	567	593,315	42,114

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	67,650	628	9,678	77,956
Տեղափոխում 1-ին փուլ	9	(9)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(7)	9	(2)	-

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(317)	(2)	319	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(54,965)	498	(43,533)	(98,000)
Դուրսգրումներ	-	-	(3,128)	(3,128)
Վերականգնումներ	-	-	47,175	47,175
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	12,370	1,124	10,509	24,003

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	20,269,038	21,682,751
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից		
- մինչև 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	62,862,946	35,286,869
- ավելի քան 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	920,099	-
Լորո հաշիվներ	5,035,121	11,649,884
	89,087,204	68,619,504

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պայմանները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ-ին՝ չունի պայմանագրային կողմ):

21 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Իրավաբանական անձինք	428,625,658	435,534,065
- Ֆիզիկական անձիք	287,819,413	262,684,032
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	331,412,833	280,667,674
- Իրավաբանական անձինք	201,883,039	143,327,217
	1,249,740,943	1,122,212,988

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խմբի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 76,260,098 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 60,107,185 հազար դրամ) մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Խմբի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառվության հանձնառությունների դիմաց:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը ունի մեկ հաճախորդ, (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չունի հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը: Այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 33,592,853

22 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	151,935,160	145,745,027
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների համար թողարկված կանաչ պարտատոմսեր	19,052,863	17,408,177
	170,988,023	163,153,204

2025թ-ին Խումբը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով՝ համապատասխանաբար 60.2 միլիարդ դրամ, 85.6 միլիարդ դրամ և 4.9 միլիարդ դրամ անվանական արժեքով (2024թ-ին՝ պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով համապատասխանաբար 56.5 միլիարդ դրամ, 84.8 միլիարդ դրամ և 3.4 միլիարդ դրամ անվանական արժեքներով): 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 60,832,664 հազար դրամ, 86,128,408 հազար դրամ և 4,974,088 հազար դրամ (2024թ-ին՝ համապատասխանաբար 57,117,983 հազար դրամ, 85,256,979 հազար դրամ և 3,370,065 հազար դրամ):

Խմբի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

2020թ-ին Խումբը թողարկել է 42 միլիոն եվրո գումարով կանաչ պարտատոմսեր՝ 3.05% տոկոսադրույքով, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2025թ. նոյեմբերի 26-ին: Կանաչ պարտատոմսերը թողարկվել են Նիդերլանդների ձեռնարկատիրական զարգացման բանկի (FMO) հետ սերտ համագործակցությամբ, որը նաև այս գործարքի հիմնական ներդրողն է: Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման նպատակը շրջակա միջավայրի կայունությանը նպաստող «կանաչ» ծրագրերի ֆինանսավորումն է:

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Մնացորդ առ 1 հունվարի	163,153,204	118,069,175
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի վաճառք	45,159,847	76,234,658
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(36,292,755)	(28,965,492)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	8,867,092	47,269,166
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը Այլ փոփոխություններ	(1,192,950)	(2,504,861)
Տոկոսային ծախս	7,746,530	8,918,961
Վճարված տոկոսներ	(7,585,853)	(8,599,237)
Մնացորդ առ 30 սեպտեմբերի	170,988,023	163,153,204

23 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	133,869,537	135,171,897
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	1,475,602	761,480
	135,345,139	135,933,377
Ստորադաս փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	36,938,333	27,996,197
	36,938,333	27,996,197

(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու):

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են յոթ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություններ: Ստորև ներկայացված են այդ փոխառությունների գումարները համախմբված ըստ մարման ժամկետների՝

- 5,715,279 հազար դրամ 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ամսաթվով,
- 3,177,809 հազար դրամ 2032թ. հունվարի 2-ին մարման ամսաթվով,
- 6,752,027 հազար դրամ 2032թ. փետրվարի 2-ին մարման ամսաթվով,
- 7,328,927 հազար դրամ 2035թ. մայիսի 30-ին մարման ամսաթվով,
- 6,054,811 հազար դրամ 2035թ. հունիսի 18-ին մարման ամսաթվով,
- 7,909,479 հազար դրամ 2035թ. հուլիսի 2-ին մարման ամսաթվով

Ստացված փոխառությունները Խումբը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Խմբի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(գ) Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

Խումբը պարտավոր է համապատասխանել որոշակի սահմանափակումների փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը համապատասխանում էր բոլոր սահմանափակումներին:

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	135,933,377	27,996,197
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	-	-

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մարումներ	(8,484,298)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(8,484,298)	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	6,595,788	6,682,194
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	1,767,341	2,259,942
Վճարված տոկոսներ	(400,480)	-
Այլ վճարներ	(66,589)	-
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2025թ.	135,345,139	36,938,333

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	34,473,780	29,732,721
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	129,780,529	-
Մարումներ	(25,706,499)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	104,074,030	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	(1,421,750)	(1,730,640)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	1,767,340	2,259,942
Վճարված տոկոսներ	(2,960,023)	(2,265,826)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	135,933,377	27,996,197

24 Այլ պարտավորություններ

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Կրեդիտորական պարտքեր ճանապարհին	2,447,197	7,254,461
Ֆակտորինգի պայմանագրերին վերաբերող ֆինանսական պարտավորություններ	49,544	67,548
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	1,505,202	1,199,254
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	395,075	355,500
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	575,407	1,166,080
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,972,425	10,042,843
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	18,510,249	26,555,998
Այլ վճարվելիք հարկեր	3,677,733	3,723,372
Հետաձգված եկամուտ	6,671	9,866
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	22,194,653	30,289,236

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	27,167,078	40,332,079

25 Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
ՀՀ կենտրոնական բանկին վճարվելիք գումարներ	75,100,186	30,040,451
Այլ հայկական բանկերին վճարվելիք գումարներ	1,919,145	15,024,401
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր հետգնման պայմանագրերի գծով	77,019,331	45,064,852

(ա) Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

26 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 117,132 սովորական բաժնետոմսից (2024թ-ին՝ 117,132): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 465 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 465 հազար դրամ) և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Խմբի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չսպիվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահանջումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Խմբի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2025թ.-ի երրորդ եռամսյակի ընթացքում Խմբի կողմից չի վճարվել շահաբաժին (2024թ.-ի ընթացքում Խմբի կողմից չի վճարվել շահաբաժին):

(դ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվել է սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող 51,046,422 հազար դրամ (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 60,029,336 հազար դրամ) շահույթի և շրջանառության մեջ

գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի՝ 117,132 (2024թ-ին՝ 117,132) հիման վրա, ինչպես ներկայացված է ստորև: Խումբը չունի նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր:

	2025թ. Բաժնետոմսերի քանակը	2024թ. Բաժնետոմսերի քանակը
Թողարկված բաժնետոմսերը առ 1 հունվարի	117,132	117,132
Բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	117,132	117,132
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (հազ. դրամ)	435.80	512.49
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ (հազ. դրամ)	435.80	512.49

27 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Խմբի գործառնությունների կենսական տարրն է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Խումբը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Խումբը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող պորտուկտների և ծառայությունները և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու համար:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Խմբի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Խումբը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Խմբի ներսում: Խումբը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը

ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Խումբը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բացի այդ, Խումբն իրականացնում է մեծ թվով սթրես թեստեր առանձին առևտրային պորտֆելների և Խմբի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրեսի թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ ծայրահեղ պայմաններում:

(i) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Ընդհանուր դիտարկում

Աշխարհում իրականացվում է հիմնական ուղենիշային տոկոսադրույքների ֆունդամենտալ բարեփոխում, որի շրջանակում նախատեսվում է որոշ միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքները (IBORs) փոխարինել այլընտրանքային գրեթե ոչ ռիսկային տոկոսադրույքներով (IBOR բարեփոխում): Խումբն ունի ֆինանսական գործիքներ, որոնց տոկոսադրույքները հիմնված են IBOR-ի վրա, որոնք ենթարկվում են բարեփոխման այս շուկայական նախաձեռնությունների շրջանակում:

Հիմնական ռիսկերը, որոնց Խումբը ենթարկվել է IBOR բարեփոխման արդյունքում, գործառնական ռիսկերն են, օրինակ՝ վարկային պայմանագրերի պայմանների վերաբանակցումը փոխառուների հետ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով, պայմանագրերի պայմանների վերանայումը, IBOR կորերն օգտագործող համակարգերի թարմացումը և գործառնական գործունեության հսկողության մեխանիզմների վերանայումը, որոնք կապված են բարեփոխման և կանոնակարգերի փոփոխության ռիսկերի հետ: Ֆինանսական ռիսկը հիմնականում սահմանափակվում է տոկոսադրույքի ռիսկով:

Ֆինանսական և գործառնական ռեպարտամենտը վերահսկում և կառավարում է Խմբի անցումն այլընտրանքային տոկոսադրույքներին: Ֆինանսական և գործառնական ռեպարտամենտը գործառնական սեզմենտի հետ մեկտեղ գնահատում է տրամադրված վարկերը, փոխառության հանձնառությունները, պարտավորությունները և ածանցյալ գործիքները IBOR-ի վրա հիմնված դրամական հոսքերի առկայության տեսանկյունից, թե արդյոք այդ պայմանագրերում կպահանջվեն փոփոխություններ IBOR բարեփոխման արդյունքում և ինչպես կառավարել IBOR բարեփոխման վերաբերյալ հաղորդակցման գործընթացը պայմանագրային կողմերի հետ: Ֆինանսական և գործառնական ռեպարտամենտը հաշվետու է Տնօրինությանը և անհրաժեշտության դեպքում համագործակցում է այլ բաժինների հետ: Այն պարբերաբար հաշվետվություններ է ներկայացնում ԱՊԿԿ-ին տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման օժանդակելու համար:

Այն պայմանագրերի համար, որոնց տոկոսադրույքները հաշվարկված են IBOR-ի հիման վրա և որոնց գործողության ժամկետը լրանում է IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակման ակնկալվող դադարեցումից հետո, Խումբը սահմանել է պայմանագրային պայմանները փոխելու քաղաքականություն: Այդ փոփոխությունները ներառում են վերապահում նախատեսող կետերի ավելացումը կամ IBOR տոկոսադրույքի փոխարինումն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով, եթե նման փոփոխությունը թույլատրվում է տեղական օրենսդրությամբ:

Խումբը հաստատել է քաղաքականություն, որի համաձայն 2022թ. փետրվարի 1-ից բոլոր նոր տրամադրված լողացող տոկոսադրույքով վարկերի տոկոսադրույքները կապակցված լինեն Չիկագոյի ապրանքային բորսայի (CME) կողմից հրապարակված ժամկետային ապահովված օվերնայթ

Ֆինանսավորման տոկոսադրույքին (SOFR)՝ ԱՄՆ դոլարով տրամադրված վարկերի համար և եվրոպական միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքին (EURIBOR)՝ եվրոյով տրամադրված վարկերի համար:

Խումբը վերահսկում է IBOR-ից նոր ուղենիշային տոկոսադրույքների անցման գործընթացն ուսումնասիրելով այն պայմանագրերի ընդհանուր արժեքը, որոնք դեռ չեն անցել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի, և այն պայմանագրերի արժեքը, որոնք ներառում են վերապահում նախատեսող համապատասխան կետ: Խումբը համարում է, որ պայմանագրի տոկոսադրույքը դեռ չի փոխարինվել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով («չբարեփոխված պայմանագիր»), եթե պայմանագրի տոկոսադրույքը հաշվարկված է այնպիսի ուղենիշային տոկոսադրույքի հիման վրա, որը դեռ ենթակա է IBOR բարեփոխման, նույնիսկ եթե այն ներառում է վերապահում նախատեսող կետ, եթե գործող IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակումը դադարեցվի:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի և վերագնորոշման նախապես սահմանված սահմանաչափեր սահմանելու միջոցով: Նշված սահմանաչափերի հետ համապատասխանության մոնիտորինգն իրականացվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից, որին մոնիտորինգի ամենօրյա գործունեությունում աջակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժամկետանց	Ընդամենը
30 սեպտեմբեր 2025թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ						171,535,769	171,535,769
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	477,123	2,222,695	-	9,747,399	6,854,608	96,368	19,398,193
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	98,790,544	2,330,757	-	-	-	-	101,121,301
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	30,577,470	-	-	-	-	-	30,577,470
Հաճախորդներին տրված վարկեր	105,125,492	253,453,625	191,498,667	862,212,099	58,555,569	12,135,397	1,482,980,849
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	5,602,673	5,261,479	9,409,910	28,617,731	3,925,564	43,470	52,860,827
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	4,174,431	2,884,567	115,233	27,743	-	-	7,201,974
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	10,524,338	6,714,180	18,539,237	94,903,077	26,563,875	-	157,244,707
	255,272,071	272,867,303	219,563,047	995,508,049	95,899,616	183,811,004	2,022,921,090

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2025թ. երրորդ եռամսյակի համար
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(41,275,732)	(30,851,648)	(3,985,010)	(11,052,576)	(1,922,238)	-	(89,087,204)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(130,581,110)	(82,851,829)	(173,511,212)	(146,314,405)	(37,316)	(716,445,071)	(1,249,740,943)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(21,523,842)	-	(43,505,772)	(100,370,425)	(5,587,984)	-	(170,988,023)
Ստորադաս փոխառություններ	(388,553)	(817,796)	(1,401,569)	(8,683,615)	(25,646,800)	-	(36,938,333)
Այլ փոխառություններ	(5,406,053)	(14,271,133)	(17,234,886)	(80,938,870)	(17,494,197)	-	(135,345,139)
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	(578,188)	(613,511)	(1,163,442)	(6,294,542)	(4,340,371)	-	(12,990,054)
	(199,753,478)	(129,405,917)	(240,801,891)	(353,654,433)	(55,028,906)	(716,445,071)	(1,695,089,696)

Տարբերություն	55,518,593	143,461,386	(21,238,844)	641,853,616	40,870,710	(532,634,067)	327,831,394
----------------------	-------------------	--------------------	---------------------	--------------------	-------------------	----------------------	--------------------

հազ. Դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժամկետանց	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2024թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	198,947,225	198,947,225
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	84,508	7,463,087	-	7,976,003	3,933,712	-	19,457,310
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	85,290,615	-	-	-	-	-	85,290,615
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	28,760,592	-	-	-	-	-	28,760,592
Հաճախորդներին տրված վարկեր	202,883,261	77,948,038	181,267,409	719,846,076	64,729,102	7,913,443	1,254,587,329
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	226,836	-	-	-	-	-	226,836
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	4,794,475	4,617,727	8,635,145	28,451,093	3,759,394	29,388	50,287,222
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	2,671,282	2,106,724	58,525	-	-	-	4,836,531
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	40,894,031	16,645,965	12,126,985	61,689,328	23,548,068	-	154,904,377
	365,605,600	108,781,541	202,088,064	817,962,500	95,970,276	206,890,056	1,797,298,037

ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(49,576,220)	(2,289,076)	(4,034,649)	(10,870,804)	(1,848,755)	-	(68,619,504)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(94,812,272)	(70,246,617)	(162,821,183)	(96,108,555)	(6,265)	(698,218,096)	(1,122,212,988)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(16,144,840)	(5,312,688)	(35,671,881)	(100,298,089)	(5,725,706)	-	(163,153,204)
Ստորադաս փոխառություններ	(694,620)	(352,997)	(1,008,818)	(15,689,131)	(10,250,631)	-	(27,996,197)
Այլ փոխառություններ	(2,909,251)	(3,020,408)	(8,169,543)	(105,132,318)	(16,701,857)	-	(135,933,377)
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	(592,641)	(534,741)	(1,114,339)	(6,236,549)	(4,361,495)	-	(12,839,765)
	(164,729,844)	(81,756,527)	(212,820,413)	(334,335,446)	(38,894,709)	(698,218,096)	(1,530,755,035)
Տարբերություն	200,875,756	27,025,014	(10,732,349)	483,627,054	57,075,567	(491,328,040)	266,543,002

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2025թ.			2024թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.15%	6.59%	4.88%	10.27%	6.56%	5.10%
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.42%	4.59%	11.49%	10.23%	4.36%	11.49%
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.67%	8.20%	11.86%	9.80%	8.10%	11.86%
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	17.71%	-	-	-
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	7.80%	-	-	8.03%	5.63%	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14.68%	8.81%	7.20%	14.48%	8.60%	7.00%
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	13.53%	8.83%	7.83%	13.38%	8.83%	7.77%
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	16.88%	9.39%	11.99%	17.29%	10.65%	11.71%
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	-	-	-	-	-	4.99%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						

	2025թ.			2024թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.64%	5.02%	2.64%	6.26%	5.06%	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7.21%	4.98%	-	7.19%	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8.80%	4.77%	3.21%	10.21%	4.93%	3.31%
Հանախորդների ժամկետային ավանդներ	9.58%	3.62%	1.74%	9.27%	3.39%	1.57%
Ստորադաս փոխառություններ	-	11.01%	6.93%	-	11.77%	6.23%
Այլ փոխառություններ	8.89%	6.35%	3.87%	8.97%	6.55%	4.42%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ներքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ գուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հանախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	30/09/2025 հազ. Դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ աճ	(1,388,526)	(330,735)
100 բկ գուգահեռ նվազում	1,388,526	330,735

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) գուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	30/09/2025 հազ. Դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
100 բկ գուգահեռ աճ	(9,833)	(53,361)
100 բկ գուգահեռ նվազում	9,833	53,361

(ii) Արժույթային ռիսկ

Խուճըր ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ սպազա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Խուճըր հեզավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեզավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,917,259	12,234,735	10,230,874	50,382,868
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9,394,751	41,386	-	9,436,137
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,473,471	2,193,926	-	5,667,397
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	36,561,033	929,778	-	37,490,811
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	88,701,299	20,039,892	13,684,038	122,425,229
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	432,602,756	195,107,942	869,935	628,580,633
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	11,524,474	11,472,020	-	22,996,494
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	921,702	2,273,085	429,051	3,623,838
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,146,685	114,008	11,277	6,271,970
Ընդամենը ակտիվներ	617,243,430	244,406,772	25,225,175	886,875,377
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	71,536,356	6,804,004	12,439,177	90,779,537
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	1,919,145	-	-	1,919,145
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	404,682,130	88,186,853	14,376,143	507,245,126
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	86,128,408	24,026,951	-	110,155,359
Ստորադաս փոխառություններ	8,893,088	28,045,245	-	36,938,333
Այլ փոխառություններ	80,997,052	37,445,401	-	118,442,453
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	887,614	289,034	2,844	1,179,492
Ընդամենը պարտավորություններ	655,043,793	184,797,488	26,818,164	866,659,445
Չուտ դիրքը	(37,800,363)	59,609,284	(1,592,989)	20,215,932
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	46,108,852	(62,377,716)	2,123,611	(14,145,253)
Չուտ դիրքը	8,308,489	(2,768,432)	530,622	6,070,679

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	71,313,485	16,868,853	8,154,390	96,336,728
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9,187,779	120,667	-	9,308,446
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,121,123	1,884,355	-	5,005,478
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	75,119,271	777,237	-	75,896,508
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	793,716	-	-	793,716
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվություններ	61,653,029	15,508,627	163,832	77,325,488
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ	384,278,882	131,730,638	1,139,121	517,148,641
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	-	226,836	-	226,836
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	9,380,817	10,569,582	-	19,950,399
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	941,827	2,096,848	202,776	3,241,451
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,468,459	178,603	8,847	5,655,909
Ընդամենը ակտիվներ	621,258,388	179,962,246	9,668,966	810,889,600
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	36,098,317	11,014,434	1,720,707	48,833,458
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	381,129,701	88,200,124	19,127,896	488,457,721
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	85,256,979	20,778,243	-	106,035,222
Ստորադաս փոխառություններ	9,475,505	18,520,692	-	27,996,197
Այլ փոխառություններ	86,326,504	35,938,475	-	122,264,979
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,652,686	211,550	2,303	1,866,539
Ընդամենը պարտավորություններ	599,939,692	174,663,518	20,850,906	795,454,116
Չուտ դիրքը	21,318,696	5,298,728	(11,181,940)	15,435,484
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(23,858,451)	(7,450,020)	11,004,110	(20,304,361)
Չուտ դիրքը	(2,539,755)	(2,151,292)	(177,830)	(4,868,877)

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Խումբը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	830,849	(253,976)
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(276,843)	(215,129)

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն

վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Խմբում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Խումբը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժնի, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Խմբի իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Խումբը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Խմբի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրաձախ վարկավորման ստորաբաժանման կողմից: 2020թ-ից Խումբը ներդրել է մեքենայական ուսուցման վրա հիմնված նոր սքորինգային համակարգ ապառիկ գնումների պորտֆելի և օնլայն սպառողական վարկերի տրամադրման համար:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ամանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և

փոխաստվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 16-ում:

Զննաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ում:

Արժեզրկման գնահատում

2018թ. հունվարի 1-ից Խումբն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ գեղջված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելի բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության *Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապահովանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:*

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին *Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին ապագա պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:*

Կորուստը պարտագանցման դեպքում *Կորուստը պարտագանցման դեպքում դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտագանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտագանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:*

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱՊԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խմբի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտագանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը:

Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Խումբը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ *Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:*

- Վարքագծային, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք ձևավորված են Խմբի աղբյուրներից ստացված վարքագծային/գործարքային տվյալների հիման վրա,
- Ֆինանսական, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք ձևավորված են Խմբին տրամադրված առանձին ֆինանսական հաշվետվություններից ստացված տեղեկատվության հիման վրա,
- Որակական, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք հիմնված են Խմբում կուտակված կամ ստեղծված որակական և այլ քանակական տեղեկատվության վրա, որն արտացոլում է Խմբի պարտատերերի պարտքային ռիսկը:

Վերոնշյալ երեք մոդելները փոխկապակցված են՝ ընտրանքում ընդգրկված յուրաքանչյուր պարտատիրոջ, ինչպես նաև այն բոլոր նոր պարտատերերի համար վերջնական միավոր ստանալու համար, որոնք կներառվեն Խմբի կորպորատիվ պորտֆելում առաջիկա ժամանակաշրջաններում:

Վերը նշվածի հիման վրա իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդներն առանձնացվում են ըստ պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության վրա հիմնված հետևյալ վարկանիշների.

Ներքին վարկանշավորում	
1 (ամենաբարձր միավորը)	2
	3
	4A
	4B
	4C
	5A
	5B
	5C
	6
	7
	8

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

հազ. դրամ	2025թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր և փոխատվությունները			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	10,210,481	444	10,210,037
Կարգ 3	12,307,554	3,770	12,303,784
Կարգ 4. A-C	197,313,447	246,474	197,066,973
Կարգ 5. A-C	309,580,167	1,614,102	307,966,065
Կարգ 6	92,917,486	1,843,490	91,073,996
Կարգ 7	19,069,255	253,171	18,816,084
Կարգ 8	1,029,492	54,720	974,772
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր և փոխատվությունները	642,427,882	4,016,171	638,411,711

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Կարգ 1	1,768,948	55	1,768,893
Կարգ 2	6,207,760	890	6,206,870
Կարգ 3	13,702,801	5,995	13,696,806
Կարգ 4. A-C	141,901,495	273,874	141,627,621
Կարգ 5. A-C	312,970,589	3,085,156	309,885,433
Կարգ 6	26,980,337	243,865	26,736,472
Կարգ 7	7,241,579	156,152	7,085,427
Կարգ 8	-	-	-
	510,773,509	3,765,987	507,007,522

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2025թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	-	-	-
Կարգ 3	382,206	21	382,185
Կարգ 4. A-C	11,759,889	8,666	11,751,223
Կարգ 5. A-C	6,964,657	49,872	6,914,785
Կարգ 6	629,950	12,540	617,410
Կարգ 7	416,841	2,784	414,057
Կարգ 8	-	-	-
	20,153,543	73,883	20,079,660

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	57,386	3	57,383
Կարգ 3	-	-	-
Կարգ 4. A-C	3,157,998	7,016	3,150,982
Կարգ 5. A-C	12,428,385	31,423	12,396,962
Կարգ 6	375,332	1,243	374,089
Կարգ 7	-	-	-
Կարգ 8	-	-	-
	16,019,101	39,685	15,979,416

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետզնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառված գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխառված պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Խումբը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզնման, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Խմբի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Խումբը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	30,577,470	-	30,577,470	(30,577,470)		-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	30,577,470	-	30,577,470	(30,577,470)		-
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(77,019,331)	-	(77,019,331)	77,019,331		-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(77,019,331)	-	(77,019,331)	77,019,331		-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Չուտ գումար
Հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	28,760,592	-	28,760,592	(28,760,592)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	28,760,592	-	28,760,592	(28,760,592)	-
Հետզմման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(45,064,852)	-	(45,064,852)	45,064,852	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(45,064,852)	-	(45,064,852)	45,064,852	-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Խումբը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Խմբի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Խումբը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,

- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և փոխատվություններից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ: Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեստեր» շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ համախմբված հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությամբ շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի և ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների բաժնի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել: Վճարումները, որոնց մասին հաճախորդները պետք է ծանուցվեն, դիտարկվում են այնպես, ինչպես եթե ծանուցումն անմիջապես ներկայացված լիներ, բացառությամբ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, որոնց համար նշված են մարումների ակնկալվող ժամկետները: Այնուամենայնիվ Խումբն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որին Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված ավանդներին վերաբերող Խմբի անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,024,101	27,079,889	32,424,374	4,094,308	14,100,972	3,134,728	92,858,372	89,087,204
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	77,019,331	-	-	-	-	-	77,019,331	77,019,331
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	756,064,944	94,853,908	88,259,876	189,917,152	156,410,787	58,929	1,285,565,596	1,249,740,943
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	708,886	23,277,284	2,547,081	47,439,939	110,668,961	5,996,001	190,638,152	170,988,023
Ստորադաս փոխառություններ	-	400,416	860,564	1,518,404	11,273,576	45,293,087	59,346,047	36,938,333
Այլ փոխառություններ	150,649	5,362,019	14,661,593	18,187,189	94,195,015	23,315,736	155,872,201	135,345,139
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	456,096	124,715	633,412	1,258,366	8,624,848	11,057,745	22,155,182	12,990,054
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	846,424,007	151,098,231	139,386,900	262,415,358	395,274,159	88,856,226	1,883,454,881	1,772,109,027
Փոխատվության հանձնառություններ	218,041,344	-	-	-	-	-	218,041,344	218,041,344
Ամանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	37,325,799	-	-	-	-	-	37,325,799	145,248

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	31,354,471	16,936,693	2,317,519	3,097,939	15,131,296	3,248,512	72,086,430	68,619,504
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	30,040,451	15,024,401	-	-	-	-	45,064,852	45,064,852
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	738,925,027	56,736,624	74,859,749	173,659,454	100,750,543	6,291	1,144,937,688	1,122,212,988
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	547,664	17,738,619	7,370,638	39,634,183	109,710,544	6,483,755	181,485,403	163,153,204
Ստորադաս փոխառություններ	-	714,887	366,759	1,085,169	18,888,435	17,938,505	38,993,755	27,996,197
Այլ փոխառություններ	382,155	2,589,023	3,116,931	8,669,530	124,876,759	23,449,730	163,084,128	135,933,377
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	424,285	172,812	551,901	1,197,740	8,415,765	11,046,576	21,809,079	12,839,765
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	801,674,053	109,913,059	88,583,497	227,344,015	377,773,342	62,173,369	1,667,461,335	1,575,819,887
Փոխատվության հանձնառություններ	146,368,566	-	-	-	-	-	146,368,566	146,368,566
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	39,083,615	-	-	-	-	-	39,083,615	487,082

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հանախորդներից ներգրավված միջոցներում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Խումբը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ավանդատուի պահանջով՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված աղյուսակում այս ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	30,815,322	24,260,629
1-ից 3 ամիս ժամկետով	56,966,884	42,673,639
3-ից 6 ամիս ժամկետով	66,951,787	53,753,098
6-ից 12 ամիս ժամկետով	113,768,317	122,097,478
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	62,910,523	37,882,830
	331,412,833	280,667,674

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	171,535,769	-	-	-	-	-	-	171,535,769
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	419,665	1,513,001	1,411,219	19,481,493	6,813,442	69,861	-	29,708,681
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	2,216,870	9,788,164	6,864,294	528,865	-	19,398,193
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,168,197	4,849,075	25,894,464	97,200,751	27,132,220	-	-	157,244,707
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,416,124	-	2,328,807	-	-	95,376,370	-	101,121,301
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	30,501,966	75,504	-	-	-	-	-	30,577,470
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	79,469,925	168,521,351	167,423,188	660,026,703	396,720,884	-	10,818,798	1,482,980,849
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	1,625,061	2,850,412	12,208,271	29,269,583	6,906,430	-	1,069	52,860,826
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	2,080,915	2,097,522	2,996,776	26,762	-	-	-	7,201,975
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	24,115,528	-	24,115,528
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	10,882,627	-	10,882,627
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	559,395	-	-	-	-	559,395
Այլ ակտիվներ	25,149,667	438,688	699,472	26,344	336	755,244	-	27,069,751
Ընդամենը ակտիվներ	316,367,289	180,345,553	215,738,462	815,819,800	444,437,606	131,728,495	10,819,867	2,115,257,072
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	52,162	-	90,873	-	-	2,213	-	145,248
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	77,019,331	-	-	-	-	-	-	77,019,331
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,019,416	26,870,262	35,857,044	12,222,153	2,118,329	-	-	89,087,204
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	716,975,098	7,062,337	142,838,597	377,360,908	5,504,003	-	-	1,249,740,943
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	707,085	23,139,743	47,378,192	95,453,322	4,309,681	-	-	170,988,023
Ստորադաս փոխառություններ	-	395,217	2,253,591	8,839,135	25,450,390	-	-	36,938,333
Այլ փոխառություններ	150,360	5,299,575	31,687,694	80,731,306	17,476,204	-	-	135,345,139
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	453,663	124,524	1,823,989	6,247,507	4,340,371	-	-	12,990,054
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	7,242,175	-	-	-	-	-	7,242,175
Փոխատվության հանձնառությունների գծով պահուստ	807,573	-	-	-	-	-	-	807,573
Այլ պարտավորություններ	3,393,551	3,910,837	19,862,690	-	-	-	-	27,167,078
Ընդամենը պարտավորություններ	811,578,239	74,044,670	281,792,670	580,854,331	59,198,978	2,213	-	1,807,471,101
Չուս դիրքը	(495,210,950)	106,300,883	(66,054,208)	234,965,469	385,238,628	131,726,282	10,819,867	307,785,971

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	198,947,225	-	-	-	-	-	-	198,947,225
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	31,351	-	-	-	-	-	-	31,351
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	42,762	896,231	4,034,322	18,402,105	6,665,195	71,838	-	30,112,453
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	109,811	7,826,039	7,985,835	3,037,487	498,138	-	19,457,310
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	35,558,682	6,091,558	32,984,994	62,335,698	17,933,445	-	-	154,904,377
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	187,228	-	-	-	-	85,103,387	-	85,290,615
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	28,760,592	-	-	-	-	-	-	28,760,592
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	36,378,357	65,980,557	258,299,942	567,784,380	318,994,558	-	7,149,535	1,254,587,329
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	1,020	225,816	-	-	-	-	-	226,836
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	1,414,419	2,380,040	10,864,511	29,162,901	6,465,002	-	348	50,287,221
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	1,249,584	1,456,922	2,130,025	-	-	-	-	4,836,531
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	20,211,084	-	20,211,084
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	10,977,803	-	10,977,803
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	1,995,423	-	-	-	-	1,995,423
Այլ ակտիվներ	20,600,253	352,225	40,547	28,159	238	860,268	-	21,881,690
Ընդամենը ակտիվներ	323,171,473	77,493,160	318,175,803	685,699,078	353,095,925	117,722,518	7,149,883	1,882,507,840
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	487,082	-	-	-	-	-	-	487,082
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	30,040,451	15,024,401	-	-	-	-	-	45,064,852
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	31,328,275	16,765,340	5,234,127	13,074,497	2,217,265	-	-	68,619,504
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	365,041,219	132,565,060	195,513,345	422,987,239	6,106,125	-	-	1,122,212,988
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	546,286	17,551,906	45,210,564	95,375,962	4,468,486	-	-	163,153,204
Ստորադաս փոխառություններ	-	701,756	1,374,129	15,767,912	10,152,400	-	-	27,996,197
Այլ փոխառություններ	381,244	2,559,758	11,290,508	104,996,566	16,705,301	-	-	135,933,377
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	423,103	169,538	1,693,586	6,192,043	4,361,495	-	-	12,839,765
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	9,344,009	-	-	-	-	9,344,009
Փոխառված ֆինանսական հանձնառությունների գծով պահուստ	236,484	-	-	-	-	-	-	236,484
Այլ պարտավորություններ	8,436,700	3,991,357	27,904,022	-	-	-	-	40,332,079
Ընդամենը պարտավորություններ	436,920,844	189,329,116	297,564,290	658,394,219	44,011,072	-	-	1,626,219,541
Զուտ դիրքը	(113,749,371)	(111,835,956)	20,611,513	27,304,859	309,084,853	117,722,518	7,149,883	256,288,299

Աղյուսակներում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Խմբի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոտարո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում.

	2025թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Առ 30 սեպտեմբերի	68.81%	66.51%
Սեպտեմբեր ամսվա միջին ցուցանիշ	73.28%	66.94%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

28 Կապիտալի կառավարում

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետոմսերի ֆոնդային բորսայի արժեքն առավելագույնի հասցնելու համար:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների և իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Խումբը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը որևէ կերպ չեն փոխվել նախորդ տարիների համեմատ:

Խմբի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Խումբը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 11%: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբեր ամսվա համար:

	2025թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին դասի կապիտալ	288,505,953	237,744,313
2-րդ դասի կապիտալ	54,227,518	35,603,984
Ընդամենը կապիտալ	342,733,471	273,348,297
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	1,995,115,987	1,649,750,778
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	17.18%	16.57%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ

Խումբն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այդ հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Խումբը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այդ պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Խումբը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք կիրառվում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	30/09/2025 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Ոչ ֆինանսական երաշխավորություններ	77,077,104	63,454,300
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	73,893,930	43,596,446
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	50,458,439	28,732,368
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	11,494,534	9,444,169
Չօգտագործված վարկեր և վարկային գծով	5,117,337	1,141,283
	218,041,344	146,368,566
Արժեզրկման գծով պահուստ	(807,573)	(236,484)

Բացի վերը նշված փոխառվության հանձնառություններից, Խումբն ունի չօգտագործված վարկեր և վարկային գծեր, որոնց օգտագործումը պետք է լրացուցիչ հաստատվի Խմբի կողմից: Խումբը համարում է, որ մնացորդների գծով հանձնառություններ չեն ստանձվել: 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս մնացորդները, որոնց գծով հանձնառություններ չեն ստանձվել, կազմում են 48,944,296 հազար դրամ (2024թ-ին՝ 40,848,271 հազար դրամ):

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխառվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ 217,584,239 հազար դրամ գումարով ֆինանսական փոխառվության հանձնառությունները դասվել են 1-ին փուլ (2024թ-ին՝ 146,356,651 հազար դրամ), 0 դրամ գումարով հանձնառությունները՝ 2-րդ փուլ (2024թ-ին՝ 11,862 հազար դրամ) և 457,105 հազար դրամ գումարով հանձնառությունները՝ 3-րդ փուլ (2024թ-ին՝ 53 հազար դրամ):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հանձնառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	234,943	1,507	33	236,483
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	1,849,319	-	-	1,849,319
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(1,582,436)	(217)	(1,418)	(1,584,071)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	22	(22)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	303,329	(1,269)	3,781	305,841
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	805,177	(1)	2,396	807,572

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	660,708	16	2,548	663,272
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	1,107,134	-	-	1,107,134
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(1,066,110)	(308)	(2,662)	(1,069,080)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	2	(2)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,313)	1,313	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(33)	-	33	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(465,445)	489	114	(464,842)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	234,943	1,508	33	236,484

30 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Խուսիք կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի հետևանքով առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համարժեքորեն է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Հսկողություն

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝ «Լայրն Ֆայնենս Գրուփ» ՀՍԴԸ (60%), «ՋիԷսՍի Բենք օֆ Ջորջիա» ԲԸ (30%) և ՎՋԵԲ (10%):

(բ) Գործարքներ առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2025թ. և 2024թ. երրորդ եռամսյակների համար:

	30/09/2025	30/09/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	7,872,940	8,173,029

Այս գումարները ներառում են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումները, որոնք հաշվեգրված են համապատասխան ժամանակաշրջանների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30/09/2025 հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	31/12/2024 հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	608,100	10.29%	613,449	9.72%
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(851)	-	(684)	-
Այլ ակտիվներ	4,838	-	924	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	2,509,890	5.32%	1,409,992	3.73%
Պարտատոմսեր	1,599,085	6.58%	1,329,216	6.61%
Այլ պարտավորություններ	6,363,797	-	9,700,053	-

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2025թ. և 2024թ. երրորդ եռամսյակների համար:

	30/09/2025 հազ. դրամ	30/09/2024 հազ. դրամ
Ծահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	42,520	44,434
Տոկոսային ծախս	(110,211)	(67,154)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2025թ. երրորդ եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր		Ընդամենը հազ. դրամ	
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %		
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ										
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	483,645	0%	-	-	-	-	-	483,645
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	7,828	-	-	-	-	7,828
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	564,841	-	-	-	-	-	-	564,841
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	1,893,123	13.18%	-	1,893,123
Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	0%	-	-	(18,503)	0%	-	(18,503)
Այլ ակտիվներ	-	-	-	0%	-	-	34,353	0%	-	34,353
Պարտավորություններ										
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	38,734	-	2,677	-	-	-	-	41,411
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	-	-	-	-	-	-	1,257,814	0.06%	-	1,257,814
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	-	-	1,116,057	4.22%	-	1,116,057
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	364,780	8.11%	-	364,780
Այլ փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ										
Շահույթ/(վնաս)										
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	-	-	173,832	-	-	173,832
Տոկոսային ծախս	-	-	(105)	-	-	-	(45,057)	-	-	(45,162)
Այլ եկամուտ	-	-	73,685	-	133,923	-	-	-	-	207,608
Այլ ծախսեր	-	-	(10,509)	-	(53,261)	-	-	-	-	(63,770)

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2024թ. երրորդ եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	349,857	-	-	-	-	-	349,857
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	74,219	-	-	-	-	-	74,219
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	1,704,672	13.08%	1,704,672
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(24,570)	-	(24,570)
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	14,892	-	14,892
Պարտավորություններ									
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	90,700	-	-	-	-	-	90,700
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	7,907	-	-	-	-	-	7,907
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընթացիկ հաշիվներ և ցայահանջ ավանդներ	-	-	-	-	-	-	3,456,213	0.04%	3,456,213
Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	-	-	230,556	3.62%	230,556
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	300,516	7.38%	300,516
Այլ փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Շահույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	125	-	-	-	2,130	-	2,255
Տոկոսային ծախս	-	-	-	-	-	-	(407,717)	-	(407,717)
Այլ եկամուտ	-	-	214,704	-	-	-	-	-	214,704
Այլ ծախսեր	-	-	4,339	-	-	-	-	-	4,339

32 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Խումբը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունեցել է ՀՀ ԿԲ-ից ՀՀ դրամով և 5.5%-8.5% անվանական տոկոսադրույքով ստացված վարկեր (Ծանոթագրություն 20): Վարկերը համարվում են շուկայի առանձին սեգմենտի վարկեր, հետևաբար, Խումբը գնահատում է, որ վարկերը ստացվել են շուկայական տոկոսադրույքներով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

30/09/2025	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,543,043,650	1,549,687,951	(6,644,301)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	157,244,707	162,050,776	(4,806,069)
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	(172,283,472)	(173,108,442)	824,970
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(170,988,023)	(172,004,296)	1,016,273
Ընդամենը	1,357,016,862	1,366,625,989	(9,609,127)

31/12/2024	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,309,937,917	1,310,304,053	(366,136)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	154,904,377	156,635,106	(1,730,729)
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	(163,929,574)	(163,454,256)	(475,318)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(163,153,204)	(162,827,976)	(325,228)
Ընդամենը	1,137,759,516	1,140,656,927	(2,897,411)

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2025թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	29,420,545	68,379	29,488,924
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	219,757	-	219,757
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(145,248)	-	(145,248)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	18,869,328	528,865	19,398,193
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				
- Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,549,687,951	1,549,687,951
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	162,050,776	-	162,050,776
- Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	-	-	(173,108,442)	(173,108,442)
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	(152,951,433)	(19,052,863)	(172,004,296)
	-	57,463,725	1,358,123,890	1,415,587,615

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	29,997,552	-	29,997,552
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	114,901	-	114,901
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(487,082)	-	(487,082)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				-
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	18,959,172	498,138	19,457,310
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բացահայտված իրական արժեք				
- Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,310,304,053	1,310,304,053
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	35,501,361	121,133,745	-	156,635,106
- Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադասված փոխառություններ	-	-	(163,454,256)	(163,454,256)
- Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	(145,419,799)	(17,408,177)	(162,827,976)
	35,501,361	24,298,489	1,129,939,758	1,189,739,608

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ թիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Սովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և ղեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսադրույքի և արժույթային սվոփերի, իրական արժեքը որոշելու համար Խոււմբը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար հասանելի են շուկայում՝ ցուցակված պարտքային և բաժնային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների և բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սվոփերի համար: 2-րդ մակարդակ դասված ֆինանսական գործիքների համար Խոււմբը օգտագործում է նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գներն այն շուկաներում, որոնք համարվում են գրեթե ոչ գործող:

Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունն առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ հանախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը գեղչելու համար արտարժույթով

արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 6.73-14.08% (2024թ-ին՝ 7.1%-9.2%) գեղջման դրույքներ և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվում են 12.72-16.32% (2024թ-ին՝ 11.6%-15.2%) գեղջման դրույքներ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ ՀՀ դրամով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 7.2-10.8% (2024թ-ին՝ 8.5%-9.2%) գեղջման դրույքներ և արտարժույթով արտահայտված արժեթղթերի գծով կիրառվում են 5.7-7.5% (2024թ-ին՝ 4.3%-7.3%) գեղջման դրույքներ:

Այլ փոխառու միջոցների և ստորադասված փոխառությունների իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ ՀՀ դրամով արտահայտված միջոցների գծով կիրառվում են 10.5%-11.6% (2024թ-ին՝ 10.5%-11.6%) գեղջման դրույքներ և արտարժույթով արտահայտված միջոցների գծով կիրառվում են 3.4%-9.2% (2024: 4.5%-12.5%) գեղջման դրույքներ:

33 Տերմինների բառարան

Հապավում	Սահմանում
IFRS	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ
ISAs	Առևտրի միջազգային ստանդարտներ
IESBA Code	Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագիրք
IMF	Արժույթի միջազգային հիմնադրամ
CBA	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ
ALCO	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի
FCA	Ֆինանսական կարգավորման և վերահսկողության վարչություն
ECL	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ
PD	Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն
LGD	Կորուստը պարտագանցման դեպքում
FVTPL	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող
FVOCI	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
EIR	Արդյունավետ տոկոսադրույք
SPPI	Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ
EPS	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ
LTECL	Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ
12mECL	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները
POCI	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված
EAD	Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին
SOFR	Ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույք
LIBOR	Լոնդոնի միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք
EURIBOR	Եվրոպական միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք
ICR	Ներքին վարկանշավորում